

HIVATÁSUNK

Az év kiváló
szakdolgozója 2020:
Zelenyák Brigitta
Emberség, humor és
kifogyhatatlan energia

4. OLDAL

Nem úszható
meg az előrehozott
szakdolgozói
béremelés

2. OLDAL

Szakmai
díjazottak
2021-ben

28. OLDAL

Meg kell
hallani, amit
a beteg mond!

30. OLDAL

Álgyógyító tévhitek
a higanytól a rádiumig

34. OLDAL

Tartalom

INTERJÚ

Nem úszható meg az előrehozott szakdolgozói béremelés..... 2

ÉLETÚT

Emberség, humor és kifogyhatatlan energia..... 4

RIPORT

... Segíteni – együtt! 7

MESZK AKTUÁLIS

Menet közben derül fény
az új jogviszonyról szóló törvény hibáira 11

Balogh Zoltán: A közfelkiáltással elfogadott
12 pont társadalmi közakarat 16

A MESZK háromlépcsős bérrendezési koncepciója 18

... MESZK nagygyűlés: hősök a Hősök terén 20

Kiáltvány 23

... A HŐSÖK Gyenesdiáson nyaralnak 24

Köszönetnyilvánítás 25

Adományok a Philip Morris Magyarország Kft. jóvoltából 26

Szakmai díjazottak 2021-ben 28

PÉLDAMUTATÓ FIATALJAINK

Meg kell hallani, amit a beteg mond! 30

BETEGSÉGÜZŐ TUDOMÁNY

... Személyre szabott rákellenes oltások..... 32

MÚLT ÉS JELEN

Álgyógyító tévhiteg a higanytól a rádiumig 34

SZELLEMEK ÉS KULTÚRA

Fejben komponált monumentális remekművek 36

MINDANNYIUNK EGÉSZSÉGE

Hosszan elhúzódó mentális szövődmények 38

Kamarai kedvezmények – éljen velük! 40

HIVATÁSUNK

Kiadja a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara. Alapítva 2006-ban.

Felelős kiadó és főszerkesztő: dr. Balogh Zoltán, a MESZK elnöke.

Szerkesztőbizottság: Babonits Tamásné, Mátésné Horváth Mónika

A magazint gondozza: LITERATURA MEDICA a LifeTime Media Kft. egészségügyi divíziója.

1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 75/A. Postacím: 1539 Budapest, Pf. 603.

Telefon: +36 (1) 316-4556. E-mail: litmed@lam.hu

Felelős szerkesztő: Borda Tímea (borda.timea@lam.hu)

Hirdetésfelvétel: erteresites@lam.hu. Előfizetéssel kapcsolatos információ: terjesztes@lam.hu

©Hivatásunk 2021. Minden jog fenntartva. A lapban megjelent valamennyi írásos és képi anyag közzétételének joga a szerkesztőséget és a kiadót illeti. A megjelent anyagnak – vagy egy részének – bármely formában való másolásához, felhasználásához, ismételt megjelentetéséhez a szerkesztőség és a kiadó írásbeli hozzájárulása szükséges. A hirdetések tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Borítóterv és tipográfia: Balázs Ádám. Címlapfotó: Falus Kriszta. Smink: Hussini Henrietta.

Fotó: Draskovics Ádám. Korrektor: dr. Ácsné Tamás Éva

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest

Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomda, felelős vezető: Vértess Gábor ügyvezető igazgató

ISSN 1787-8578

Kedves Olvasó!

Rendhagyó évet írunk, ahol rendhagyó módon folytak eddig a szakmai események, ahol rendhagyó módon éljük napjainkat és ahol rendhagyó módon működik a szakmai köztestület is. Eddig még nem végzett feladatokat látunk el országos és területi szinten, illetve a járványügyi helyzet mélyülése mellett az egészségügyi dolgozók helyzetét is jelentősen befolyásoló körülmények között, sokszor rendhagyóan környezetben és szintén rendhagyóan végezzük a mindennapi ellátás feladatait. A kialakult helyzetet kamaránk is teljes mértékben érezte és érzi, sőt mindent megtesz azért, hogy tagjaink is túléljék ezen időszakot. Mert túl kell élünk!

Mindezen tényezők miatt alakult úgy, hogy idén csak most jelenünk meg először, és rendhagyó módon egy duplászammal.

Lapszámunkban e furcsa, nem megszokott világot szeretnénk a mi szemzőgünkön bemutatni, néha csak címszavakban, de kronológiailag korrekt sorrendben, vagy éppen bővebben kifejtve, helyet és teret adva az okok és a miértek mélyebb megismerésének. A sorok olvasói ezáltal jobban megismerhetik mindazt, ami a körülöttünk változó világban zajlik, és amiért a MESZK minden fórumon kiáll, képviseli a szakdolgozók ezreinek érdekeit.

E lapszámunkban is bemutatunk olyan kollégákat, közösségeket, akik e rendhagyó időben is példaképeink lehetnek, kiváló munkájukkal – hivatásukhoz hűen – teszik dolgukat, sőt többet is! Mindemellett magazinunk hagyományos rovataiban folytatjuk a kulturális vagy éppen az egészségünket befolyásoló ismeretek átadását, a szellemi feltöltődés támogatását.

Hasznos és értő olvasást! Jó kikapcsolódást!

Dr. Balogh Zoltán

Nem úszható meg az előrehozott szakdolgozói béremelés

A kormány rákényszerülhet arra, hogy előrehozza a szakdolgozók ütemezett béremelésének következő lépését, ami akár már ősszel bekövetkezhet – mondta a Hivatásunknak Sinkó Eszter egészségügyi rendszerelemző. A közgazdász szerint a döntéshozónak most minden lépését meg kell fontolnia, ugyanis a rossz megoldások úgy a politika, mint a társadalom számára nagyon sokba kerülhetnek.

– Az új szolgálati jogviszonyról szóló törvény hatálya a szakdolgozókra is kiterjed, számos sérelmet okozva nekik, szerzett jogokat véve el tőlük. Megoldható lett volna, hogy csak az orvosok jogállása változzon, a szakdolgozók pedig maradhassanak közalkalmazottak?

– Mivel ők is egészségügyi dolgozók, így furcsán hatna, ha csak az orvosokat lehetne például kirendelni, a szakdolgozókat pedig nem.

A kormánynak egységes elvek mentén kell foglalkoznia az egészségügyi humán erőforrással.

Amiben a politika lehetett volna nagyvonalúbb, az a jövő januárban esedékes 30 százalékos béremelés előrehozatala, amit meg kellett volna lépniük, bár szerintem így sem megúszható, hogy idén ne legyen valamilyen mértékű emelés. Az sem túl elegáns munkáltatói megoldás a kormány részéről, hogy a veszélyhelyzet meghosszabbításával lehetetlenné tette a felmondást, és hosszabb távon vélhetően nem is lesz kifizetődő. Meglátjuk, mit hoz a nyár ezen a téren.

– Az orvosbérek rendezése nyomán – a korábbi szakdolgozói fizetésemelések ellenére – arányaiban kevesebbet keresnek az ápolók, szakasszisztensek. Az ennek nyomán kialakuló feszültségek is abba az irányba hathatnak, hogy a döntéshozó előrehozott fizetésemelésre, vagy akár a szakdolgozói bértábla felülvizsgálatára, korrigálására kényszerül?

– Rákényszerülnek a korrekcióra, legalábbis nagyon remélem, hogy felismerik a lépéskényszert minél

előbb, különben további veszteségeket lesz kénytelen elszemdedni az ágazat, és akkor már nem lesz hova hátrálni. Ha így alakul, a helyzeten már a strukturális átalakítás sem tud segíteni.

– Március 1-jével 5500 orvos és ápoló hagyta el az állami egészségügyet, mintegy 3000 szakdolgozót veszített az ágazat. Tudják az ő munkájukat pótolni a maradók?

– A kormány a végső számokat illetően kevesebb kiesővel számolt,

de akár ennyien, akár valamivel kevesebben hagyták el az ágazatot, az mind pótolhatatlan veszteséget okoz a humán erőforrás szempontjából az amúgy is megroggyant ellátórendszernek.

A távozók közül várhatóan néhányan később visszatérnek majd, de a maradók terhei tovább növekedtek, extrém megterhelést okozva.

A kormány a veszélyhelyzet elmúltával kénytelen lesz számba venni a megmaradó erőforrásait és ehhez illeszkedő terveket készíteni az ellátórendszer jövőbeni szolgáltatásairól.

– A járvány harmadik hullámát követően május közepétől ismét elindulnak az elektív műtétek. Müller Cecília tiszti főorvos azt mondta, a kórházaknak ezeket az ellátásokat és kezeléseket mind térben, mind személyzetben a koronavírusos betegektől elkülönítve kell biztosítaniuk. Lesz erre kapacitás?

– Úgy tűnik, igen. Mára annyira lecsökkent a Covid okozta leterheltség, hogy van „tér” az elektív műtétek elvégzésére. Szükség is van erre, mert nagyon megnöttek a várólisták,

a várakozási idők, nincs mire tovább várni. Pörgetni kell a kapacitásokat. Bár nyilvánvalóan kiadás pihenésre is szükségük lenne a Covid-részlegesen dolgozóknak, elképesztő leterheltséggel kellett szembenéznük az elmúlt egy évben, kivált az utóbbi három hónapban. Tisztelet illeti őket az elvégzett munkájukért.

– Az új egészségügyi jogviszony mellett a kormány az ágazat átfogó reformját is ígéri, bár annak pontos terveit egyelőre nem hozta nyilvánosságra. Az eddigi ismereteink szerint milyen lépésekre számíthatunk?

– Úgy tűnik, az ágazatirányítási rendszer alapvetően alakul át középszinten. Az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFÖ) 40 megyei irányítói szereppel bíró intézményt azonosított, amelyek egy-egy megye teljes ellátórendszerének megújításáért lesznek felelősek. A megyei irányítói szerepkörben lévők lehetőséget kapnak a városi kórházak szakmai irányítására, a betegutak kijelölésére, az alsóbb szinten lévő intézményekben folyó munkák szakmai kontrolljára is – ha igazak az előzetes tervek. Ezzel egyidejűleg...

...a kórházi kapacitások összevonásra kerülhetnek, koncentrált ellátóhelyek jöhetnek létre, alkalmazkodva a technológia okozta újításokhoz és a HR-ellátottsághoz.

– Az átalakításhoz szükséges forrást az Európai Unió helyreállítási alapjából fedeznék. Kellően stabil alapot biztosít ez a reformhoz?

– A kormány a korábbi nagyvonalú terveit a helyreállítási alapot illetően némiképpen felülírta, de így is az egyik, ha nem a legnagyobb forrást vélhetően az egészségügy kapja, mivel több mint 800 milliárd forintot érő javaslatot terjesztett az Európai Bizottság elé. Egyelőre még tartja ma-

gát az az elképzelés, hogy a szakellátás 200, valamint az alapellátás 100 milliárdos bérfejlesztését is ebből finanszírozza a kormány az idei évben. Most még úgy látjuk, hogy a Dél-budai Centrumkórház megépítése is benne maradt a csomagban, valamivel kevesebb mint 300 milliárd forint értékben. A maradék forrás a digitalizáció kiterjesztésére és az alapellátás fejlesztésére megy el.

– Az alapellátásban – pozitív ösztönzők mentén – praxisközösségeket hoznak létre. Bár a részletes szabályozás még nem készült el, várhatóan a szakdolgozókra is nagyobb szerep hárul a betegellátásban. Létszám és képzettség tekintetében meg fognak tudni felelni az új szakmai kihívásnak?

– Az év második felében tervezi a kormány az alapellátásban a praxisközösségek magasabb szintű formáinak a kiterjesztését, ami a szakdolgozói intenzitás növekedésével jár együtt; az újabb szakdolgozók foglalkoztatására szolgáló forrás biztosítása a tervek szerint szintén a helyreállítási alapból történne. Meglátjuk, így lesz-e.

– A Magyar Orvosi Kamara alelnöke úgy becsülte, hogy a most még közfinanszírozott intézményben dolgozóknak akár az egyharmada hagyhatja hátra a munkahelyét a veszélyhelyzet feloldása után. Ön szerint is számolni kell egy újabb felmondási hullámmal?

– Mindannyiunk érdekében reméljük, hogy ez nem történik meg, de ehhez a kormánynak a szakdolgozókat illetően mélyebben a zsebébe kell nyúlania. Új szabályokat kellene életbe léptetnie a köz- és a magánszolgáltatók közötti elválasztásról is, hogy ne lehetetlenítse el a közintézményekben az orvosválasztást, és az azonos orvos által nyújtott ellátás lehetőségét sem szabadna a jelenlegi módon korlátoznia a két eltérő tulajdonosi háttér okán. A nehéz kérdésekre csak nagy odafigyeléssel adható válasz, ugyanis minden hibás megoldásra ráfizethetünk.

Tarcza Orsolya

Emberség, humor és kifogyhatatlan energia

„Nem éreztem még soha, hogy nem megy, hogy a padlóra kerülnek. A tragédiákat is kell és tudom kezelni, mert ott az élet vége. Emberség és nagyon sok energia az, ami bennem van, visz mindig előre” – vallja Zelenyák Brigitta, az Uzsoki Utcai Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályának osztályvezető ápolója, 2020-ban „Az év kiváló szakdolgozója”. Részt vett a hazai triázrendszer felépítésében, elterjesztésében, oktatja és minden nap a gyakorlatban is bizonyítja, hogy a sürgősségi ellátás csakis így tud működni.

Több mint 20 éve dolgozik nővérként az egészségügyben, annak is egyik legnehezebb területén: a sürgősségi betegellátásban. Lelki ismeretessége, a rábízott betegek iránti felelősségérzete és tisztelete folyamatos tanulásra, fejlődésre készítette, így már igen fiatalon professzionális segítő szakemberként jellemezték. Igényessége, újíto, mindig jobbra tenni akaró jelleme, lendülete miatt már pályája elején is követendő példája, igazi értéke volt szakmai közösségének. Elhivatottságának, tehetségének elismeréseként számos lehetőséget kapott arra, hogy részt vehessen az akkor még formálódó sürgősségi ellátási rendszer alakításában. Több fórumon – kongresszusokon, szakmai továbbképzéseken – tartott igen színvonalas előadást a nővérek által végzett triázstevékenységről, egy rendszerről, ami napjainkban is a sürgősségi ellátás alapját képezi. Szakmaszeretete, lelkesedése azóta

is töretlen. Az ápolói hivatás mellett szenvedélye a tanítás, fontos számára a következő szakmai generáció támogatása, szakmailag jól felkészült, empatikus, a beteg emberért és a gyógyító közösségért felelősséget vállaló egészségügyi szakemberek nevelése. Diákjai nagyon kedvelik az izgalmas, színes, humortól sem mentes, interaktív óráit, a sürgősségi osztály mindennapjaiból vett példáit, hitelességét. Osztályt vezető ápolóként fontos támasza közösségének, nemcsak vezetőként, hanem emberként is. Lényeglátása, racionalitása, sokszor emberfeletti teherbírása, megkérdőjelezhetetlen belső értékrendje, optimizmusa erőt ad kollégáinak is, ami különösen fontos most, a koronavírus-járvánnyal való mindennapos küzdelem idején.

Elhivatottság, hitelesség és alázat, ezekkel a szavakkal jellemezhető a szakmaisága, ami kollégáinak és a betegeknek is erőt adó odafordulással, együttérzéssel, közösségvál-

lalással párosul. Felelősségérzete, tenni akarása, kitartó, sokszor emberfeletti teljesítménye a koronavírus-járvánnyal folytatott küzdelemben is mindannyiunk szemében példaértékűvé teszi.

A kezdet

Zelenyák Brigittát kicsit sokkolta a pályaválasztás, akkor még fogalma sem volt, mi szeretne lenni. 14 évesen, teljesen éretlenül tanakodott, amikor egy barátja ránézett és azt kérdezte: Miért nem leszel szülésznő? Az egy olyan szép szakma, neked való – Így innen indult a pályája, ami aztán vargabetűt vett.

„Elsősök voltunk, amikor a szakoktató megkérdezte, ki, mit szeretne. Majd, amikor gyakorlatra mentünk, emlékezett, így engem természetesen a szülészetre osztott be. Na, az első szülésnél én kiájultam, szóval rögtön kiderült, hogy mégsem ez az én utam” – emlékszik Brigitta, aki

ezután egy kardiológiai osztályon kezdte a munkát, na de ez sem lett a szerelem. „Nagyon jó és igazán profi helyre kerültem, de unatkoztam. Tele voltam energiával, tenni akarással, de nem éreztem, hogy ezt itt ki tudom használni. Akkor indult a Vészhelyzet című sorozat és éreztem, egy ilyen helyen akarok dolgozni. Nem sokkal később hallottam, hogy megnyílt a Szent Imre Kórházban a sürgősségi osztály. Szinte már a kezdetektől ott voltam. Érdekes, de már az iskolás évek alatt, amikor gyakorlatokra mentünk, elrettentettek a kórházi szagok. Össze is néztünk a barátnőmmel, hogy biztos jó helyen vagyunk-e. Ráadásul gyerekfejjel krónikus belosztályt látni nem volt jó élmény, sőt embert próbáló. Nem ennek a korosztálynak való” – folytatja a díjazott, akinek már felnőttfejjel is másfél év kellett, hogy úgy érezze: biztos kezekkel tud a betegek mellett lenni.

Sikerélmény, ami pályán tart

„Megéreztem, hogy a munkatársaim szeretnek, szerettem ott lenni, óriási sikerként éltem meg, hogy a nagyon profi kolléganőm engem kért meg, hogy biztosítsak egy adott betegnek vénát, mert épp neki nem sikerült. Éreztem az elismerést és ez nagyon sokat adott akkor. Majd, amikor már a Szent Imre Kórház Sürgősségi Osztályán dolgoztam pár éve és megtudtam, hogy én is lehetek triáznővér, aztán képezhetek is másokat, hát az hatalmas elismerés volt. Berényi főorvos úr irányításával, aki egy fantasztikus szakember, és elsősorban ember, egy kanadai módszeren működő, persze Magyarországra adaptált rendszert dolgoztunk ki és oktattunk. A triázs szó szerint válogatást jelent, mi is 'kiválogatjuk' azokat

a betegeket, akiknek előbb kell orvosi vizsgálatot és kezelést kapni a többiekkel szemben. A mai napig konfliktust okoz ez a betegek és az ellátószemélyzet között. Pedig már tényleg hosszú évek óta alkalmazzuk ezt a módszert. A legtöbb betegnek a saját problémája a legfontosabb. Ő hamarabb érkezett és kész. Főleg az idősebb generáció érti ezt meg kevésbé, hiszen ők hamarabb fáradnak, de érthető, hiszen nem sok magyar kórházi várótermet láttam, ami komfortos lenne. A magyar nővérek is úgy triácsolnak, mint a külföldi kollégák, nincs különbség, hiszen ugyanazt tanultuk meg mi is, amit ők. És ez lehet akár Budapesten vagy Egerben. Több szempontból lehet nehéz a műszak, ez függ az ellátók számától, a beérkező betegektől, ők mindig többen vannak, de az is felborítja az egyensúlyt, ha egy 'problémás', nehéz beteg érkezik a rendszerbe, például kritikus az állapota, akihez több ember szükséges és 1-2 órán keresztül tart az állapot stabilizálása. Sok energiát elvesz addig a többi beteg ellátásától. Az is nehéz, hogy nagyon kevés a betegszállító a sürgősségi osztályokon, az egyik legfontosabb humán erőforrás. Ha ők nem viszik a betegeket időben diagnosztikára, más osztályra, mert mondjuk csak egy van egy műszakban, akkor minden órát csúszik. A kommunikációnak nem tudom, hogy van-e titka? Azt hiszem, hogy minden attól függ, hogy milyen emberek találkoznak össze. Van, aki jól kommunikál, a beteg mégsem partner és van olyan, hogy valaki kevésbé jól kommunikál, a beteg mégis megérti, hogy várakoznia kell, mert sok a sürgős beteg előtte. Azt szorgalmaznám, hogy legyenek komfortos, betegbarát várótermek, ahol kényelmes székek vannak, adott esetben több gurulós ágy, ahol az idősebb beteg várakozhat, legyen több mosdó, egészséges étel-ital au-

tomata, amiben nem csak csoki és chips van, illetve kóla, olvasnivalók, tévé. Ha kényelmes környezetben várakoznak a vizsgálatra várók, talán nem tűnne fel az idő hosszúsága. Orvosok, ápolási igazgatók, nővérek jöttek tanulni. Hálás vagyok, hogy ezen keresztül is fantasztikus emberekkel ismerkedhettem meg” – mesél Brigitta, aki 11 év után váltott és igazolt át az Uzsoki Kórház csapatába, ahol ma is dolgozik, és leginkább arra büszke, hogy ma már több tízezer beteg ellátása után is megőrizte emberségét, humorát és végtelen energiáját.

Odaadás és emberség

„Nincs egyetlen eset, ami mély nyomot hagyott bennem, mert minden beteg számomra egy akkor, ott megoldandó helyzetet teremt, amiért mindent megteszek. Sohasem éreztem, hogy nem megy, de nyilván, amikor menthetetlen valaki, nincs tovább, akkor azt is el kell tudni engednünk. Tudni, elfogadni, hogy ott az élet vége. Ez nem azt jelenti, hogy ez csak munka, hanem hogy nem tudok egyet vagy kettőt kiemelni, mert mindegyikük megmentése, gyógyítása ugyanolyan odaadást és emberséget követel. A jelenlegi helyzetben ez különösen igaz, rengeteg szervezési munkára van szükség, főleg most, a harmadik hullámban megint nagyon sok a beteg, igazi csapatmunka kell. Talán éppen az ilyen időszakok mutatják meg, mennyire számíthatunk egymásra és azt mondhatom, jól vizsgáztunk” – mondja az ápolási vezető, aki amúgy a vizsgahelyzeteket igazán jól ismeri, hiszen rendszeresen oktat, diákjai pedig nagyon szeretik. Hogy miért?

„Úgy gondolom, hogy közvetlen vagyok, a szó jó értelmében laza és igyekszem személyes történetekkel szemléltetni a tananyagot, amit a

fiatalok nagyon élveznek. Sokkal könnyebben megértik, befogadják. A mostani oktatásnak a mi időnkhez képest vannak egyébként előnyei és hátrányai is. Nálunk sokkal nagyobb volt a szigor, többet követeltek, de az például jó, hogy szinte gyerekfejjel mondjuk

nem kerülnek olyan embert próbáló helyzetekbe, mint mi annak idején. De hihetetlenül élvezem, hogy taníthatok, akár iskolásoknak, egyetemi hallgatóknak, akár kollégáknak a MESZK különböző tanfolyamain, megmutathatom mitől és hogyan tud jól működni egy

sürgősségi osztály. Látom az elmúlt tíz év távlatából, mennyiben könnyíti meg a munkát, mennyivel hatékonyabb és észszerűbb, nem is lehetne SBO-t másként csinálni” – teszi még hozzá Brigitta.

Kun J. Viktória

Címlap + 1 recept

Az eredeti carbonara titka

És, ha recept, akkor csakis olasz! Brigitta szerelme Olaszország, amelynek szinte minden zugát bejárta már. Ami pedig az örök kedvenc és amit mindenhol megkóstol, teszteli is, az a carbonara spagetti. Ő Toscana Vinci nevű éttermében ette eddig a legjobbat, ami persze nem készülhet tejszínnel, csakis az éppen hogy átmelegített tojássárga teszi selymessé.

Hogy mi az eredeti carbonara titka? Nem más, mint az egyszerűség: persze nem szeretnénk a tejszínes-sonkás-sajtos verzió létjogosultságát tagadni, hiszen egy finom kajáról van szó, de elég messze van az eredeti carbonararecepttől. Az ugyanis egy szimplán tojásközpontú étel, amit a pirított szalonna, a sok-sok pecorino/parmezán sajt és persze a még több bors dob fel. Az étel lelke a tojás, és egyben ez az egyetlen pont, ahol kezdő carbonarafőzők el tudják szúrni a receptet: ha nincs kellő mennyiségű parmezán hozzáadva, és nem kapja meg a serpenyőben azt az utolsó kis hőkezelést, amire szüksége van, akkor egy folyós valamit fogunk kapni, ha viszont egy picit túltoljuk a hőt, akkor könnyen rántottává alakulhat az ebédünk. Ezért aztán az eredeti carbonararecept titka, hogy ezt a balanszt tökéletesre hangoljuk: ha ez sikerül, a végeredmény valami egészen elképesztően isteni finom lesz.

Hozzávalók:

- 0,5 kg spagettitészta
- 4 db tojás
- 2 evőkanál olívaolaj
- 12 szelet bacon
- 1 gerezd fokhagyma
- 5 dkg parmezán

Elkészítés: A szalonnát vékony csíkokra vágjuk, és körülbelül két evőkanál olajon lassan megpirítjuk, majd elzárjuk. Közben a tésztát sós vízben al dentére főzzük, majd leszűrjük úgy, hogy egy keveset megtartunk a tészta főzővizéből. A tojásokat felferjük, sózzuk, borsozzuk, belereszeljük a parmezánt és a szerecsendiót is. A kifőtt tésztát beleforgatjuk a pirított szalonnába. Összerázzuk, majd ráöntjük a tojásos keveréket, a tészta főzővizét, és ha kicsit kihűlt a serpenyő, picit visszarakjuk a tűzre. Folyamatosan rázogatójuk addig, amíg az egész krémes nem lesz. Ha sajtról van szó, akkor az a lényeg, hogy valamilyen keményebb fajta legyen, ez nyugodtan lehet a boltokban gyakrabban fellelhető parmezán is. Szalonnaügyileg pedig valami vastagabb darabokra vágható, zsírosabb dolog lesz az ideális választás: az Erdély-Olaszország-tengelyen mozogva nyugodtan kijelenthetjük, hogy a kolozsvári szalonna és a pancetta közeli rokonságban állnak egymással.

RIPORT

Segíteni – együtt!

Kilenc nő – védőnők, ügyvéd, laborasszisztens, irodai alkalmazott –, ők immár hét éve az E-Kecsap Alapítvány, akik munkájuk mellett, szabadidejükben tesznek meg mindent, hogy a Kecskeméti vagy annak környékén élők élete könnyebb lehessen. Szerveznek, pénzt és adományokat gyűjtenek, bármilyen segítséget eljuttatják oda, ahol igazán szükség van rá. Ők az „Év kiváló szakdolgozói közössége” díj (osztott első helyezett), hivatalosan a Kecskeméti Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságának dolgozói.

„Az E-Kecsap Alapítvány egy maroknyi kecskeméti védőnő által 2014-ben alapított közhasznú szervezet, amely elsősorban Kecskemét város családjait hivatott segíteni. Keressük a dolgos, ám nehéz helyzetbe került gyermekes családokat, hogy saját erejükre támaszkodva, közös munkával segítsük őket talpra állni. Nem csupán tűzoltást végzünk. Igyekszünk a lehető leg-hatékonyabb módon, hosszú távon segíteni, így többször leülünk beszélgetni a családokkal arról, milyen céljaik vannak. Törekszünk arra, hogy ők maguk jöjjenek rá, hogyan tudnának változtatni életükön, mi pedig ehhez igyekszünk megadni a kellő segítséget, iránymutatást. Nagy hangsúlyt fektetünk az életvezetési tanácsokra, mert hisszük: nem halat kell adni a családoknak, hanem meg kell tanítani őket halat fogni. A megalakulásunk pillanatától kezdve tartjuk magunkat a kezdeti alapelveinkhez, és minden beérkező forintot a támogatottjaink hasznára fordítunk. Mindnyájan önkéntesek vagyunk, mindnyájan a magunk költségére munkálkodunk. Csak mi vagyunk és a két kezünk, a szívünk, a lelkünk, a szorgalmunk és az elkötelezett tenni vágyásunk a kecskeméti jóra való emberekért. Nekünk, alapítóknak ez a hobbink, ez a szenvedé-

lyünk! Nincs kicsi adomány! Mindent hálásan fogadunk!” – így mutatkozik be a kecskeméti közösség FB-oldalukon, ahol rendszeresen beszámolnak minden akciójukról. Legyen az egy adománygyűjtés, vagy jótékony futás, bármi, ami figyelmet és lehetőséget ad a rászorulóknak segítésére.

Meghallanak minden hívó szót

Nincs irodájuk, nincs állami támogatásuk, csupán saját erejük, szeretetük, tenni akarásuk és olyan családi háttérük, párjuk, akik mindenben mellettük állnak. Ők magukkal rendben vannak, mert hiszik, segíteni csakis így lehet, és megtesznek mindent, hogy mind többen élhessenek teljes életet. Most, a helyzetre való tekintettel, épp virtuális jótékonyági futást szerveztek, mert nagyon sok a család, amelyik kifogyott a tűzifából. Így hát alkalmazkodva a körülményekhez, hat családnak teremtettek meleg otthont.

„Külön-külön mindannyian találkoztunk és segítettünk olyan családokat, akik valamiért nehéz helyzetbe kerültek. Nem tudtuk a munkánkat és aztán kész, hanem nem tudtuk el-

menni az olyan emberi sorsok mellett, amelyek igenis támogatást érdemeltek. Mert sokszor nem önhibájukból kerülnek családok ilyen helyzetbe. Hét évvel ezelőtt, egy rákbeteg kislány édesanyja kérdezte, akinek ételmisszert, pelenkát, albérletet intéztünk, a gyógykezelésében segítettünk, hogy miért nem fogunk össze. Annyi olyan élethelyzettel találkoztunk és találkozunk, ahol szükség van a külső segítségre. Ez együtt pedig sokkal hatékonyabb. Mert egy meg egy, az

nem kettő, hanem sokkal több! Ha az emberek összefognak, megnyílnak a lehetőségek, és csodálatos események sora tárul fel. Ráadásul minket ismernek az emberek, hitelesek vagyunk, szívesen adnak, akár magán-személyek, akár óriáscégek, ha látják, szükség van rájuk” – meséli *Szabóné Kis Éva*, védőnő, a kuratórium elnöke. És szükség van, főleg most, a járvány időszakában. Ők pedig meghallanak, meglátnak minden hívó szót, jelet. Legyen az tűzifa, tisztálkodási lehetőség biztosítása, bevásárlás, 40-50 család, 60-70 gyermek van folyamatosan a látókörükben. Akiknek nemcsak „úgy” segítenek, hanem tanácsokat adnak, hogyan tudnak tudatosabban, hatékonyabban bevásárolni, mondjuk, intézni a pénzügyeiket, persze a támogatásra mindemellett is sokáig szükség van. De vannak sikertörténetek is, amikor több hónapos nagy értékű bevásárlásokkal sikerült átveszelnéni egy nehéz időszakot, ahol csak ennyi kellett. Vagy amikor két mozgássérült fiúnak olyan autóra „futották össze” a pénzt, amibe gond nélkül be tudták tenni a gyerekeket. A Boros testvéreknek házvásárlásra gyűjtöttek, végül nem sikerült házat venniük, hanem egy önkormányzati

lakást intéztek, amihez azonban sok átalakítást kellett végezni, hogy a ke-rekesszékekkel élhető életet tudjanak élni a lakáson belül, ehhez csaknem egymillió forint érkezett.

Megoldások – közösen

„Gyakran tényleg olyan kihívások elé állítja őket az élet, amit önmagukban szinte képtelenség megoldani. Amikor a két rokkantnyugdíjas szülő kap 60 ezer forintot, családi pótlékkal sincs 100 ezer a havi bevételük, ebből lehetetlenség megélniük. Most egy három gyermekét teljesen egyedül nevelő, becsületes, nehéz munkáért igen szerény fizetést kapó édesanyát sikerült megmenteni a kilakoltatástól. Nem ő fordult hozzánk, mások nem bírták figyelni a hiábavaló igyekezetét. A történet szinte visszarepíti az embert száz évekre... Igyekvő anya, de a gyerekek sokat betegeskedtek, Covid is jött, így a fizetés is egyre kevesebb lett, a lakbér persze stagnált, és szép lassan toronymagasra nőtt. Még ha nem is mindig nagy összegű az adomány, de sok-sok kicsiből tudunk milliókat csinálni. Most a legégetőbb a mindennapi megélhetés, hogy az semmiképpen ne kerülhessen ve-

szélybe, elég, ha van a körzetünkben akár egy család is, összedugjuk a fejünket és megtaláljuk a megoldást, de nagyon fontos: ehhez kellene nekik is! Kell az ő tenni akarásuk. A családokat magunk között szétosztjuk és akkor valamelyikünk viszi tovább – folytatja a vezető. – Segítettünk egy nagymamának, aki egyedül neveli két kisunokáját és nála lakik egyik lánya és annak szívűműtött kisfia. Pályázati anyag megírásában és a Facebookon a lájkok gyűjtésében segítettünk, hogy megnyerjék a házuk ajtó- és ablakcseréit. Meg is nyerték és karácsony előtt kicserélték az összes nyílászárót, így nem sűvít be a hideg szél az otthonukba. Őket rendszeresen támogatjuk élelmiszer-csomagokkal, téli tűzifa vásárlásával. Évek óta segítjük a családokat az iskolakezdéssel, bevásárolunk az iskola által megadott tan-szerlista alapján. Olívia egy hároméves koraszűlött ikerpár egyik tagja, akinek szűlei mindent megtesznek a kislány jobb életminőségéért. Sajnos agyvérzés miatt mozgásrendszere és látása nem úgy fejlődik, mint ikertestvéreinek. Folyamatosan kell fejlesztésekre járniuk, és ennek anyagi támogatásában évek óta segítjük őket több százezer forinttal. Azért nagyon megható a történetük, mert a család soha nem adja fel, hogy ép és egészséges kisgyermek legyen Olíviából. Az édesanya olyan pozitív energiákkal rendelkezik és minden lehetséges fejlesztést felkutat a gyermek számára, hogy sokszor ő ad erőt nekünk is, hogy további támogatókat találjunk a kislánynak. Linettnek, aki cystás fibrosisban szenved születése óta, segítettünk egy mellkasoszcillációs mellény beszerzésében, amely több millió forint és ezzel a hosszú távú életminőségének javítását szolgálja. Nagyon megható a karácsonyi ünnepségeink, ahol megvendégeljük a rászoruló családokat és anyá-laink segítségével azt kapják, amire vágy-nak. Ezt Facebook-oldalunkon karácsonyi stoppolással bonyolítjuk le és minden adakozni vágyó kiválaszthatja a számára szimpatikus ajándékot. Volt olyan meg-mozdulásunk is, hogy főztünk a Wojtyła házban 100 adag ebédet, amellyel a haj-

léktalanokat vendégeltük meg. Ötéves születésnapunkat közösen ünnepeltük az adományozókkal, ahol együtt főztünk a rászoruló családoknak. Hihetetlenül jó hangulatban telt ez az ünnep és végre találkozhattak azok a jóra való emberek egymással is, akik folyamatosan támogatják munkánkat. Megható a szívbeteg Dorina története, akit édesanyja egyedül nevel másik két nővérrel együtt. Ádáz küzdelmet folytatnak a mindennapi megélhetésért. Az anya csak részmunkaidőt tud vállalni, mert otthoni ápolásra szorul egyik nagylánya. Őket is folyamatosan támogatjuk élelmiszerekkel, iskolai tanszerekkel, karácsonyi ajándékokkal, szemüvegvásárlással. Hozzásegítettünk egy gyermekét egyedül nevelő édesapát, hogy eltöltsön egy hetet Gradóban, egy magyar–olasz családnál és hihetetlen sok élménnyel gazdagodva tértek haza. Elvitük a Csodák Palotájába egy busznyai gyereket a szüleikkel együtt, jót ebédeltünk közösen és fantasztikus napot töltöttünk

együtt. Jó volt látni, hogy önfeledten játszottak együtt a szülők a gyerekeikkel és egy kis időre elfeledték a nehéz és küzdelmes mindennapjaikat. Jó látni, ahogy összefognak a baráti társaságok, munkatársak, sportcsapatok és közös erővel segítik a munkánkat, akár pénzadományként, akár tárgyi dolgokban vagy a két kezük munkájával. Így voltak ezzel a Régimódi Urak is, akikkel közösen tettük rendbe egy mozgássérült család udvarát, összeszedtük a faleveleket és komposztálót építettünk, a téli tüzelőt aprítottuk. Ilyenkor mindig jó látni az adományozó szemét, amikor lát egy rászoruló családot, aki önhibáján kívül került nehéz helyzetbe, hogy megbecsülje saját életét és családját, és hálát adjon saját egészségéért” – sorolja az emlékeket a kuratórium elnöke.

Meghatározó történetek

És mindenkinek vannak saját történetei is. *Koleszárikné Németh Beáta* védőnő egy mozgássérült édesanyjáról mesél, akinél fát hasogattak, kitakarítottak, majd együtt lefutották a Vivicitát.

„Az anyuka utána csak annyit mondott: ez volt élete második legszebb élménye, azt csak kisfia születése előzte meg” – emlékszik Beáta. „Nagyon jó érzés visszatekinteni a karácsonyi ünnepségekre. Begyűjtjük a családoktól a karácsonyi kívánságokat és igyekszünk minden kicsi álmát teljesíteni. Az új játékokat az alapítványunkat támogató családok veszik meg, mi pedig egy karácsonyi ünnepség keretében átadjuk. Első karácsonyunk egy fűtetlen kis garázsban volt családi hangulatban, de már 2019-ben fűtött előadóteremben tarthattuk. Szívszorító volt hallgatni azt az édesanyát, aki arról mesélt, hogy még soha nem süttött mézeskalácsot és a mi közös sütésünk, éneklésünk, karácsonyi kézműves foglalkozásaink boldoggá tették. Nagyon jó volt látni a sok csillogó gyermekszemet, amint bontogatják az ajándékaikat. Igazán szép, meghitt karácsonyaink szoktak lenni. Nagy büszkeséget éreztem, amikor a Mercedes gyár által szervezett futóversenyen az az autó volt a rajtzónában kiállítva, amit nekünk adományoztak két évre. Nagy segítség

volt az adományok kiszállításában, alapítványi munkánk végzésében. Az ezt követő évben megrendezett futóversenyükön óriási motiváció volt számomra, hogy az alapítványunkat méltó módon képviseljem, ami akkorra erőt adott, hogy a 25 km-es versenyen a dobogó legfelső fokára állhattam. Szerveztünk sportnapot, amin a részvételi díj adomány jelleggel működött. Mindenki választhatott, milyen mozgásforma áll hozzá közel. (Volt body-art, fitball, köredzés.) A

befolyt bevételből egy automata váltós autó megvásárlásához segítettük hozzá azt a családot, ahol az édesanya és édesapa is mozgáskorlátozott. Az apuka tud vezetni, de már nagy nehézséget okozott

a pedálok használata. Eerre volt segítő megoldás az automata autó. Nagyon jó látni, hogy egy kis segítséggel újra önállóan tudják intézni vásárlásaikat, gyermekeik szállítását. Vannak családok, ahol nem feltétlen napi megélhetési problémák miatt kell segítenünk, hanem olyan élethelyzetbe kerültek, ami váratlan nagy anyagi terhet jelent számukra. Ilyen például, ha egyszerre három csöppséget hoz a gólya. Aki vett már gyermeknek tápszert, pelenkát, ruhát, az tudja, hogy ez nem kevés összeget jelent, pláne hármaskorúak esetén” – emlékszik vissza Betti.

Nagy Szilvia védőnő két meghatározó történetét említi.

„Van egy családom, ahol mindkét fiú izomsorvadásban szenved, folyamatosan követtem végig a leépülésüket, az volt a legnagyobb siker, hogy találtunk egy vállalkozót, aki kifizette a közlekedésükhöz szükséges autórampát. A másik egy nyolcéves leukémiás kisfiú, akinek steril szobára volt szüksége, egyszeri gyűjtéssel sikerült annyi pénzt összeszednünk, hogy meglett, a kisfiú ma már teljesen jól van, de akkor ez létfontosságú volt számára” – meséli Szilvi.

De, amit valamennyien vallanak, a megszólalók mellett Kissné Dr. Szabó-Kis Mária, ügyvéd, kurátorok és az önkéntesek, Árkossy Csilla, Hornyák Edina, Kádárné Molnár Andrea, Pálfi Anna, Purger Anett: ez a munka

az, ami nem energiát visz, hanem ad. Itt mindenki azokat keresi, akik tenni akarnak, de sokszor keresniük sem kell. Maguktól jönnek már a felajánlások. Megkeresik őket. Mert látják, hová kerül a pénz vagy a befektetett munka.

Kun J. V.

Menet közben derül fény az új jogviszonyról szóló törvény hibáira

Alig két hónap leforgása alatt alakította ki a kormányzat az egészségügyben dolgozók új jogállását. A szolgálati jogviszonyról szóló rendelet végleges szövege november végén jelent meg, elrendelve, hogy az új szerződéseket márciusban alá kell írniuk a dolgozóknak. A rendkívüli tempóban, érdemi egyeztetések nélkül összeállított paragrafusok hibái most mutatkoznak meg – derül ki az elmúlt hónapok kronológiájából. Mindeközben a járványügyi intézkedések is súlyosan terhelik a szakdolgozók társadalmát.

2020

29
NOVEMBER

A szombaton, késő este megjelent *Magyar Közlönyből* kiderül, hogy 2021. március 1-én lép csak hatályba az egészségügyi szolgálati jogviszony Magyarországon, viszont az orvosok és az ápolók már jövő év januárjától az új bértábla szerint kapják a fizetésüket. A kormányrendelet egyúttal felmondási tilalmat is hirdet: egészségügyi dolgozó nem adhatja be a felmondását, amíg tart a veszélyhelyzet, amelynek határideje ekkor február 8-a.

Balogh Zoltán, a MESZK elnöke év végi összefoglaló interjújában idézi fel: míg tíz évvel ezelőtt ugyanezzel a kormánnyal még az életpályamodellről egyeztettünk, 2015-ben már elvetették ezt a tervet. Egy évvel később már a kollektív szerződés irányába tereltek bennünket, és nincs egy éve, hogy ismét az ágazati életpályamodell kérdésében egyeztettünk hosszú hónapokon át. Most se életpályamodell, se kollektív szerződés, marad egy, a munkavállalói jogokat semmibe vevő szolgálati jogviszony, amelyben tollvonásokkal lehet megvonni bármit, kirendelni, folyamatos munkára kényszeríteni bárkit, kelő ellentételezés nélkül. Úgy véli, kevés ilyen nagy horderejű törvény született az elmúlt években.

14
DECEMBER

2021

9
FEBRUÁR

Megjelennek Jenei Zoltán, az Országos Kórházi Főigazgatóság főigazgatójának a másodállások engedélyeztetéséről és az illetményen felüli juttatásokról szóló utasításai, amelyek 2021. március elsején lépnek hatályba. A MESZK Országos Elnöksége rendkívüli ülésén dönt arról, hogy ennek kapcsán levélben fordul az ágazat 2020 végén létrehozott középírányítási szervének vezetőjéhez. A megkeresésre 12 órán belül érkezik válasz.

Találkozó az OKFŐ és a MESZK vezetősége között, a megbeszélésen részt vesz *Jenei Zoltán* országos kórház-főigazgató, *Bene Ildikó* főigazgató-helyettes, *Páva Hanna* humánerőforrás-fejlesztési igazgató, *Schulcz Máté* humánerőforrás-irányítási igazgató. A kamarát *Balogh Zoltán* elnök, *Babonits Tamásné* általános alelnök és *Üveges Péterné* fekvőbeteg-ellátásért felelős alelnök képviseli. Az OKFŐ vezetője kiemeli, hogy valamennyi munkatársával a mindenki számára elfogadható és értelmezhető foglalkoztatási jogviszony kialakításán dolgoznak. A MESZK vezetői szemléltetik, hogy jelentős negatív jövőbeli változásokat vetít előre a rendelet, amelyek a változóbér-elemeket érintik. A kamara javasolja a jogszabályok áttekinthetetlenségéből eredő problémák sürgős rendezését, ez ugyanis megnehezíti a szakdolgozók döntését az új szerződések aláírása tekintetében.

12
FEBRUÁR

22
FEBRUÁR

A parlament kormánypárti többsége a veszélyhelyzet meghosszabbításával újra felhatalmazta a kormányt, hogy a koronavírus-járvány kihirdetett veszélyhelyzettel összefüggésben hozott kormányrendeletek hatályát a kihirdetést követő 90. napig meghosszabbítsa. Ezzel tovább él a felmondási tilalom az egészségügyben. A *Magyar Közlönyben* február 23-án jelenik meg a rendelet.

Lejár a határidő, amíg az egészségügyben dolgozóknak nyilatkozniuk kell arról, elfogadják-e az új jogállás szerinti foglalkoztatást.

28
FEBRUÁR

1
MÁRCIUS

Életbe lép az egészségügyi szolgálati jogviszony szerinti foglalkoztatás.

Új időszámítás kezdődik! Új taktikával, új elvek mentén kell tovább harcolnunk! – írja közleményében a MESZK, egyúttal március 9-éig tartó, országos felmérést indít annak érdekében, hogy egyértelmű képet kaphassanak az új jogállás bevezetésének nyomán kialakult humánerőforrás-helyzetről a szakdolgozók körében.

Jenei Zoltán, az OKFŐ főigazgatója sajtótájékoztatón közli, hogy az állami egészségügyben dolgozó 110 ezer munkavállaló 95 százaléka aláírta az új jogviszony szerinti munkaszerződését, de az adatok még nem véglegesek, az arány javulhat. Kijelenti, hogy a mintegy ötezer távozó ellenére az ellátás színvonala az ország egész területén továbbra is garantált.

2
MÁRCIUS

3
MÁRCIUS

Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere történelmi lépésnek nevezi az új jogviszony bevezetését, amelynek nyomán jelentősen emelkednek az orvosi és szakdolgozói bérek, kivezetik a hálapénzt, és különválik a magán- és az állami ellátás. Jenei Zoltán levelet ír az egészségügyiieknek, amelyben köszönetét fejezi ki azoknak, akik vállalták, hogy az állami egészségügyi rendszerben dolgoznak tovább, és további sikereket kíván azoknak, akik nem maradtak.

Ugyanezen a napon a Magyar Orvosi Kamara közli, hogy a jogviszonyváltás egyelőre nem okoz általános, országos ellátási zavart.

A szakdolgozók közel negyede kifejezetten úgy érezte, hogy a munkáltatója kényszeríti az új szerződés aláírására – derül ki a MESZK március 2-án indított online felmérésének eredményeiből. A megélhetésük miatt nem volt más választása az aláírók közel 72 százalékának, 22 százalékuk pedig szakmája iránti elhivatottságból szignálta az új megállapodást. A válaszadók közel negyede a járványhelyzet elmúltával kíván a jövőjéről dönteni, ami a MESZK szerint újabb pályaelhagyási hullámot vetíthet előre.

14
MÁRCIUS

18
MÁRCIUS

A MESZK komplex javaslatot terjeszt elő az egészségügyi szakdolgozók bérének további, három lépcsőben történő rendezésére az új orvosi bértáblával összhangban, amelyet elküld az emberi erőforrások, valamint a belügyminiszternek és az országos kórház-főigazgatónak. Javasolják, hogy az első lépcsőben a 2022. január 1-jére tervezett, 21 százalékos béremelést hozzák előre idén június 1-jére. A következő két béremelés jövő év elején, illetve 2023 januárjában következne. A harmadik lépcsővel a kezdő szakápoló bére bruttó 280 ezer, a 40 éve pályán lévőé 1,3 millió forintra nőne.

A Magyar Közlöny szombati számában jelenik meg, és vasárnaptól már hatályos az a kormányrendelet, amely a szabadság kiadásának egyes jogviszonyokban, így az egészségügyi szolgálati jogviszonyban is alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályairól szól. Az érintett dolgozók a 2021. évben esedékes szabadságuknak csak egy részét kérhetik ki. A munkáltató nem köteles a szabadság – beleértve az alap- és a pótszabadságot is – egy jelentős részét idén kiadni, hanem átviheti a következő, a 2023-as vagy akár a 2024-es évre is.

27
MÁRCIUS

9

ÁPRILIS

Az új jogviszonyról szóló törvény bevezetésével nem csökkentek az egészségügyi szakdolgozói alapilletmények, mivel jogszabály garantálja, hogy egyetlen szakdolgozónak sem lehet alacsonyabb az alapilletménye, mint amit számára 2020. december 31-ig megállapítottak – reflektálva azokra a sajtóhírekre, amelyekben ápolók panaszkodtak, hogy kevesebb a fizetésük, mint korábban. A főigazgatóság szerint az ügyeleti díjakkal és műszakpótlékokkal kiegészített fizetés minden esetben az elvégzett munkával áll arányban, így a fizetésbeli eltéréseket ennek fényében kell vizsgálni. Javasolják, hogy az egyedi esetek kivizsgálása és tisztázása érdekében az érintettek forduljanak a munkáltatójukhoz.

Elektronikus ügyintézési felületet hozott létre az OKFŐ a másodállás-kérelmek kezelésére. A jogve.okfo.gov.hu felületet kizárólag az OKFŐ fenntartása alatt álló szolgáltatóknál egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak vehetik igénybe, a járóbeteg-szakellátásban, egyházi intézményekben vagy a mentőszolgálatnál dolgozóknak közvetlenül a munkáltatójukhoz kell fordulniuk.

19
ÁPRILIS

22

ÁPRILIS

Utasítást küld az OKFŐ az intézményeknek. Az egészségügyi szolgálati jogviszony hatálya alá tartozó dolgozóknak állásvesztés terhe mellett kell aláírni azt a nyilatkozatot, amelyben tudomásul veszik, hogy a Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) megbízhatósági vizsgálatot folytathat ellenük. A főigazgatóság másnap közli, hogy az egyik főosztályvezetőjük hibázott, amikor számos más adatbekéréssel egyidejűleg ezt a nyilatkozatot is kiküldte az intézményvezetőknek. Az utasítást visszavonták.

A kormány javaslatára az Országgyűlés a szeptemberben kezdődő, őszi ülészakig meghosszabbította a veszélyhelyzetet, ezzel továbbra is fenntartva a felmondási tilalmat az egészségügyben.

A MESZK által elkészített és március 18-án a kormányzati szereplőknek is elküldött, az új szakdolgozói bértáblatervezetet tartalmazó javaslatcsomag parlamenti támogatásáról tárgyal *Balogh Zoltán Selmeczi Gabriellával*, a Parlament Népjelölti Bizottságának alelnökével és *Molnár Ágnessel*, a Fidesz-frakció országgyűlési képviselőjével.

26
ÁPRILIS

29

ÁPRILIS

A szolgálati jogviszonyról szóló törvény, valamint a hozzá kapcsolódó rendeletek szakdolgozókat érintő kritikus pontjairól egyeztet a MESZK elnöke Jenei Zoltánnal, az OKFŐ vezetőjével. A találkozó kiemelt témája, hogy a közalkalmazotti státusz elvesztésével a szakdolgozók elesnek a korábban járó jubileumi jutalmaktól, ez mintegy 5000-6000 szakdolgozónak okozott lényeges jövedelemvesztést. A kamara külön munkacsoportot alakít, hogy fölmérjék az érintettek pontos számát és javaslatot készítsenek egy átmeneti szabályozásra.

Terítékre kerül a szakdolgozói bérrendezés koncepciója is. A kamara elnöke egyúttal beszámol arról, hogy a MESZK levelet küldött Bíró Marcellnek, a Miniszterelnökség közigazgatási államtitkárnak, amelyben kérte egy, a szakdolgozói bérfelállítás és szolgálati jogviszony kérdéseiben felelős kormányzati személy kijelölését.

A Helsinki Bizottság és a TASZ közleményben tudatja, hogy alkotmányjogi panasz benyújtásában segíti azokat az egészségügyi dolgozókat, akik a jogviszonyváltozás nyomán nem írták alá az új munkaszerződésüket, és így – a jogviszonyuk hosszától függően – akár nyolchavi fizetésüknek megfelelő összeg helyett csupán egy-három havi bérüket kapják meg végkielégítésként. Az érintettek 2021. május 17-ig kérhették az Alkotmánybíróságtól, hogy semmisítse meg a végkielégítésre vonatkozó átmeneti szabályokat.

30
ÁPRILIS

7
MÁJUS

Kiderül, hogy a megbízhatósági vizsgálatokkal kapcsolatban április 22-én kiküldött, majd másnap visszavont OKFŐ-utasításnak nincs jelentősége, ugyanis *Kontrát Károly*, a Belügyminisztérium államtitkára képviselői kérdésre válaszolva írásban közölte, a rendőrségről szóló törvény 2021. január 1-jétől hatályos módosítása alapján az egészségügyi szolgálati jogviszonyban állók megbízhatósági vizsgálat alá vonhatók, ehhez nem szükséges a hozzájáruló nyilatkozat aláírása. Azaz, az egészségügyi dolgozókat hozzájárulásuk nélkül is ellenőrizheti az NVSZ.

Videósorozatot indít a Legfőbb Ügyészség, az első epizódban a megbízhatósági vizsgálatról adtak tájékoztatást. Elhangzott, az NVSZ a hálapénzzel kapcsolatos visszaélések vizsgálata során lehallgatást, titkos házkutatást vagy más titkosszolgálati módszert nem alkalmazhat, ezek elrendelése kizárólag bírói hatáskörbe tartozik.

12
MÁJUS

10
JÚNIUS

A MESZK kérdőívet tesz közzé a honlapján, amelyet június 15-éig, anonim módon lehet kitölteni. Célja, hogy megismerjék a tagság hajlandóságát egy országos demonstrációra. Jelzik: minimum 5000 tagtársunk támogatása szükséges ahhoz, hogy elindítsák a demonstráció megszervezését.

Június 15-én lezárul a felmérés, amelynek eredményeit két nappal később teszik közzé. A válaszadó egészségügyi szakdolgozók 77,8 százaléka (7325 fő) felhatalmazta a kamarát az országos demonstráció megszervezésére. A kérdőíveket 9421 egészségügyi szakdolgozó töltötte ki.

15–17
JÚNIUS

15
JÚLIUS

Hívunk és várunk az egészségügy területén tevékenykedő minden kollégát, aki felelősséget érez a jelen és a jövő betegellátásáért és az egészségügyi szakdolgozókért! – ezzel a mondattal hirdeti meg a MESZK a nagygyűlést, amelyre az egészségügy mindennapi Hőseit a Hősök terére hívják a 2021. július 31-én, 10.00 órakor.

A MESZK Országos Elnöksége nyílt levélben jelzi a magyarországi politikai pártoknak, hogy elzárkóznak valamennyi párt- és politikai szervezet csatlakozási szándékától és a nagygyűlésen való megjelenésétől.

23
JÚLIUS

A MESZK közleményben tudatja, hogy a nagygyűlésen részt vesz és felszólal az orvosi és a gyógyszerészeti kamara elnöke. Számos szakmai-, civil- és szakszervezet jelzi csatlakozási szándékát és támogatását. A rendezvényre invitálták Kásler Miklóst, az emberi erőforrások miniszterét és Pintér Sándort, a belügyi tárca vezetőjét, akik levélben jelezték, üdvözlik és nagyra tartják résztvevőket, ám nem vesznek részt a rendezvényen. Hasonlóan reagált a köztestület meghívására Jenei Zoltán, az OKFŐ főigazgatója is.

30
JÚLIUS

31
JÚLIUS

Szombaton, a perzselő forróságban az ország minden részéről érkező több ezer szakdolgozó és hozzánk csatlakozó szimpatizáns tüntet a budapesti Hősök terén, béremelést, új szakdolgozói bértáblát, és a közalkalmazotti jogviszony visszaállítást követelve. Közfelkiáltással elfogadják a MESZK 12 pontból álló kiáltványát *(a kiáltvány teljes szövegét lapunk 23. oldalán olvashatják – A szerk.)*.

Mivel a kormány képviselőjében a demonstráción senki nem jelent meg, a MESZK elnöksége levélben kér lehetőséget a nagygyűlésen megfogalmazott kiáltvány személyes átadására Orbán Viktor miniszterelnöktől, Pintér Sándor belügyminisztertől, és Kásler Miklóstól, az EMMI vezetőjétől.

2
AUGUSZTUS

6
AUGUSZTUS

A MESZK képviselői átadják a kiáltványt a Miniszterelnöki Kabinetiroda kijelölt munkatársainak és az EMMI Miniszteri Kabinet vezetőjének. Ugyanezen a napon számlálót tesznek közzé a kamara honlapján, amely a kiáltvány átadása óta eltelt napokat, órákat, percek és másodperceket mutatja, egészen addig, míg reakció érkezik a döntéshozóktól. Ugyancsak augusztus 6-i a keltezés azon a levélen, amelyben a MESZK elnöke arról tájékoztatja Cser Ágnest, a Magyarországi Munkavállalók, Szociális és Egészségügyi Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (MSZ EDDSZ) elnökét, hogy a 2015. májusában aláírt, stratégiai partnerségről szóló közös nyilatkozatukat július 31-ével felmondta.

Összeállította: Sófalvi Luca

Balogh Zoltán: A közfelkiáltással elfogadott 12 pont társadalmi közakarata

Az új egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetése szorongást és bizonytalanságot eredményezett a szakdolgozói társadalom mindennapjaiban. Balogh Zoltán, a MESZK elnöke a július 31-ei nagygyűlés után is azt mondja, a döntéshozóknak válaszokat kell adniuk az aggályokra, mert e nélkül még többen fogják elhagyni az állami egészségügyet, vagy a szakdolgozói pályát. Újabb veszteségeket pedig nem bír el az ellátórendszer.

- Bár a kamara szorgalmazta, de nem sikerült elérniük, hogy a szakdolgozó társadalom kikerüljön az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény hatálya alól, ám egyelőre a július utolsó napján tartott nagygyűlés sem hozott változást. Márciusban az első hírek szerint 5500 fő hagyta el az állami ellátórendszert. Nagy ez a veszteség?

- Hatalmas, még akkor is, ha később pozitív irányba korrigálták a számokat, és valamivel kevesebben léptek ki a közfinanszírozott szolgáltatóktól. Mintegy 3000 kollégánk a kórházi fekvőbeteg osztályokról ment el. Ekkora hirtelen veszteséget 2007-2008-ban szenvedett el utoljára a rendszer, amelynek több évre volt szüksége ahhoz, hogy az új struktúrában rehabilitálódjon. Mi tragédiaként éljük meg ezt, hiszen eleve 10-30 százalékos szakdolgozói létszámhiánnyal küszködött az egészségügy.

- Mire számít a kamara? Nőhet még a közfinanszírozott ellátást, vagy akár a pályát hátrahagyók száma?

- Biztosak vagyunk benne. Ha nem módosítanak a hatályos szabályzokon, például a jubileumi jutalmak

kifizetési rendszerén, a felmentéssel kapcsolatos eljáráson, egyre inkább meg fogják gondolni a szakdolgozók, hogy az állami rendszerben helyezkedjenek el, vagy, hogy egyáltalán ezt a hivatást válasszák-e. Felül kell vizsgálni a döntéseket. Márciusban még megalkudtak a kollégák, és aláírták az új szerződéseket, de fiatal, frissen végzett, vagy a 35 év alatti korosztály játszi könnyedséggel fogja elhagyni a magyar egészségügyet és az országot az unióban elfogadott diplomával a zsebében. Ha csak az uniós bérek 70-75 százalékát megkapnák idehaza a szakdolgozók, már kisebb lenne a kisértés a migrációra.

- Egy ilyen mértékű emeléssel már felzárkózna a szakdolgozói bértábla az orvosokéhoz?

- Míg az orvosoknál dinamikus béremelés történik a következő években, ehhez képest a szakdolgozóknál a korábbi ütemezéssel betervezett béremelés nagyon ellaposodik. Az életpálya során az orvosi fizetés megháromszorozódik, a szakdolgozóknál ugyanez a szorzó csupán másfélszeres. Ennek rendezése érdekében háromlépcsős béremelésre tettünk

javaslatot. Azt kértük, hogy a 2022. január 1-jére tervezett, 21 százalékos béremelést hozzák előre idén június 1-jére. Így a kezdő szakdolgozói fizetés bruttó 264 ezer forint lenne, egy negyven éve a pályán lévő, több végzettséggel is rendelkező pedig bruttó 685 ezer forint a mostani 645 ezer helyett. A következő emelés a jövő év elején lehetne, a harmadik lépcső pedig 2023 elején, amikor a kezdő szakápoló bére bruttó 280 ezerre, a 40 éve pályán lévőé 1,3 millió forintra nőne.

- A MESZK számos levelet írt a közjogi méltóságoknak, minisztereknek, államtitkároknak, tárgyalásokat kezdeményeztek minden fronton. Miért nem jártak sikerrel?

- Idén februárig annak ellenére nem sikerült érdemben egyeztetnünk senkivel, hogy megkeresésünkre válaszolva a miniszterelnök már októberben a szaktárcához irányított bennünket. A tárgyalások az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ) felállítását követően indultak el, de az már csak tűzoltás lehetett. Azt tapasztaltuk, hogy a kormány nyitott a további kárenyhítésre, és néhány, a

közalkalmazotti jogviszony nyomán megszerzett előnyt sikerült visszaszerezni, ám lényegi ígéret a jövő januári béremelés szeptemberre történő előrehozására, vagy a jogviszonyról szóló törvény hatályának visszavonására a szakdolgozókat illetően egyelőre nem történt.

- A MESZK fennállása óta ez a negyedik nagygyűlésük volt. 2008-ban Horváth Ágnes egészségügyi miniszter, 2012-ben Szócska Miklós, 2015-ben pedig Zombor Gábor államtitkárok személyesen is kiálltak a szakdolgozók elé, most azonban – bár meghívták Pintér Sándort és Kásler Miklós is – ezúttal senki nem képviselte a kormányzatot. Ennek ellenére sikeresnek értékeli az eseményt?

- A nagygyűlésen kiderült, hogy a 12 pontban megfogalmazott követeléseinket – amelyeket közfelkiáltással fogadtunk el a Hősök terén – nemcsak a szakmai- és szakszervezetek, hanem a társadalom túlnyomó többsége is támogatja, fogalmazhatunk úgy, hogy ez a közakarát. A döntéshozóknak pedig mérlegelniük kell azt is, hogy az ősszel berobbanhat a koronavírus-járvány negyedik hulláma, és ahhoz, hogy az egészségügyi szakdolgozók ismét rendelkezésre álljanak ezekben a vészterhes időkben, teljesülniük kell a kéréseinket.

- Mi a legnagyobb veszteség, amelyet az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetése után elszenvedtek a szakdolgozók?

- A 25-30-40 éves jubileumi jutalom elmaradása, mert ebből a szakdolgozók jelentős része, több ezer kolléga nem részesül, mint korábban. Ebben mindenképpen próbálnánk módosításra bírni a jogalkotót.

- A közalkalmazotti jogviszonnyal járó előnyök, juttatások elvesztése, az új jogviszonnyal járó kötelmek, vagy az elmúlt egy év, Covid-ellátással terhelt időszaka sarkallja inkább az ápolókat a pályaelhagyásra?

- Összetett kérdés. A járvány első hullámában és az őszi időszak elején egyes megyékben vagy a fővárosban magas volt az esetszám, más területeken viszont még könnyebben élték meg ezt az időszakot. Az igazi megmérettetés novemberben indult, és a februárban berobbanó harmadik hullámmal teljesedett ki, lelkiileg és fizikailag egyaránt kimerítve a szakdolgozókat is. Egyre többen betegedtek meg munka közben, és novemberben veszítettük el így az első kollégánkat. Közben azt sem lehetett tudni, hogy kit hová vezényelnek, amikor bemegy reggel dolgozni, tovább generálta a bizonytalanságot az új törvény, amely még arra sem adott garanciát, hogy a márciusi fizetés nem lesz kevesebb mint a februári.

Voltak, akik már tavaly tavasszal távoztak, sokan nyugdíjba mentek. Az ő pótlásukra a kormány szakképesítés nélküli munkavállalókat vont be az ellátásba, hogy a járvány miatt megnövekedett feladatokat el tudják látni. Szakképesítés nélküli kollégák ezreit – orvosokat, gyógyszerészeket, egészségtudományi karon tanulókat, ápolókat, gyógytornászokat, szülésznőket vagy éppen védőnőket készülő hallgatókat – állítottak hadba a szűrő- és oltópontokon, a Covid- és sürgősségi osztályokon. Mindez ugyan segítette a Covid-ellátást, de ezek a kollégák még nem teljes értékű munkavállalók, a felületesüket, szakmai irányításukat is meg kellett oldani – legalább az első hónapokban.

- Az elmúlt hónapokban a tagság sokat és hangosan kritizálta a kamara vezetését, ezek a hangok a nagygyűlést követően is hallatszanak. Meghallják?

- Érthető volt a kritika, hiszen sokan úgy érzik, nincs eredmény, pedig mi ugyanazzal a vehemenciával küzdünk, mindig más és más szereplővel. Míg korábban csak az erőforrás minisz-

tériummal, az egészségügyért felelős államtitkársággal egyeztetettünk, mára a belügyi és az innovációs tárca is belépett a tárgyalópartnerek sorába. Orvosi területen számos szakmai társaság és kollégiumi tagozat segíti az érdekvédelmet, a szakdolgozóknál az ilyen szervezetek, csoportok sporadikusak, a MESZK gyakorlatilag egyedülként áll a vártán. Így mi vagyunk, akik „elviszik a balhét”, hiszen a MESZK a legnagyobb tagsággal rendelkező szervezet. A szolgálati jogviszonnyal szóló törvénnyel végképp lefejezték az egészségügyben működő szakszervezeteket, így annak ellenére, hogy köztisztviselők vagyunk, olyan érdekvédelmi feladatokat is kell ellátunk, amelyek egyébként a szakszervezeteké lenne. A kamara nem politikai, hanem szakmapolitikai alapon tesz javaslatokat vagy fogalmaz meg kritikát.

Bár rendeletekkel finomították az új jogviszonnyal szóló törvény szigorú kereteit, ugyanakkor mi továbbra is állítjuk, hogy alapjaiban hibás a koncepció, hiszen alacsonyabb rendű jogszabályokkal igyekeznek a törvényben foglaltakat felülírni, amelyek bármikor, egy egyszerű kormányhatározattal megváltoztathatóak. Ez pedig nem szolgálja a kiszámítható jövőképet. Ahhoz, hogy a szakdolgozók hivatásként tekintsenek a mindennapi munkájukra, és megfelelően lássák el a betegeket, biztonságban kell érezniük magukat. Márpedig a biztonságot, a kiszámíthatóságot most nem kapják meg a kollégáink. A nagygyűlés ugyanakkor megmutatta, hogy a kamara által képviselt értékek, célok és elvárások nemcsak a szakdolgozói közösség, hanem az egész magyar társadalom által is támogatott elvárások, követelések, melyet a döntéshozóknak is végre figyelembe kell venni. Ezt képviseljük tagságunk érdekében. Folytatjuk!

Tarcza Orsolya

A MESZK háromlépcsős béremelési koncepciója

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Országos Elnöksége elkészítette komplex javaslatát az egészségügyi szakdolgozók bérének – további – három lépcsőben történő rendezésére.

A bértáblák kialakítása során kiindulópontnak tekintettük, hogy a jelenleg is hatályos jogszabályok alapján 2021-ben a szakdolgozók nem számíthatnak béremelésre, valamint 2022. január 1-jével zárul a bérfelzárkóztatás utolsó fázisa. Az egészségügyi szakdolgozók számára csak az fogadható el, hogy az orvosokhoz hasonlóan, a választások utáni időszakra is kiszámítható jövőképpel rendelkezzenek.

Mindezek alapján a szakdolgozói bérrendezés ütemezését és mértékét az új orvosi bértáblával összhangban, három fázisban alakítottuk ki.

1. fázis – 2021. július 1. (Simmelweis nap)

A már a 2018. évi Kormányrendeletben elfogadott és később, a 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendeletben is megjelent szakdolgozói bérrendezés utolsó, 2022. január 1-re tervezett fázisnak előrehozása.

Mindemellett kérjük, hogy az orvosi bérrendezés során alkalmazott pótlékok mértékével arányos szakdolgozói pótlékok is kerüljenek kialakításra az alábbiak szerint:

- plusz szakképesítési pótlék: 50-70 ezer Ft szakképesítésenként,
- plusz tudományos fokozati pótlék: 100 ezer Ft,
- a vezetői pótlék emelése 100 ezer Ft-ra, amely kötelező jelleggel kerüljön megállapításra, ha a munkaköri leírás vagy a megbízás osztályvezető főnövéri feladatok ellátásáról szól,
- a pótlékalap emelése 50 ezer Ft-ra. Ugyancsak bevezetésre javasolunk egy teljesen új kategóriát: a többletteljesítési (kompetencia) pótlékot, amellyel a munkaköri leírásban meghatározott

1. táblázat. Bérrendezés 2021. július 1-től

Szint	Gyakorlati idő	B	C	D	E	F	H
1	0–3	264 428	298 773	307 309	330 072	408 322	426 817
2	4–6	268 835	303 041	313 000	340 031	422 549	446 735
3	7–9	273 243	307 309	318 691	349 990	436 776	466 653
4	10–12	277 650	311 577	324 382	359 950	451 004	486 571
5	13–15	282 056	315 845	330 072	369 909	465 231	506 490
6	16–18	286 464	320 113	335 763	379 868	479 458	526 408
7	19–21	290 871	324 382	341 454	389 827	493 685	546 326
8	22–24	295 279	328 650	347 145	399 786	507 912	566 244
9	25–27	299 686	332 918	352 836	409 745	522 139	586 162
10	28–30	304 092	337 186	358 527	419 704	536 367	606 080
11	31–33	308 499	341 454	364 218	429 663	550 594	626 000
12	34–36	312 907	345 722	369 909	439 622	564 821	645 918
13	37–39	317 314	349 990	375 599	449 581	579 048	665 836
14	40–42	321 720	354 259	381 290	459 540	593 275	685 754
15	43–45	326 128	358 527	386 981	469 499	607 504	705 672
16	46–48	330 595	362 847	392 758	479 675	622 072	726 168
17	49–51	335 123	367 218	398 619	490 069	636 991	747 261

egyéb tevékenységek vonatkozásában az egészségügyi szakdolgozó által, orvosi elrendelésre önállóan is ellátható tevékenységek felelősségi, szakmai, szakképesítési és szakképzettségi feltételeiről szóló 66/2011. (XII. 13.) NEFMI rendelet szerinti feladatot/feladatokat ellátó szakdolgozók munkáját lehetne differenciált módon elismerni (10%, vagy 30, 40, 50 ezer Ft).

2. fázis – 2022. január 1.

Az új orvosi bértáblához igazítva *javasoljuk a szakdolgozói szakmai gya-*

korlat besorolásának módosítását 11 életkori kategória szerint.

Javaslatunk alapján a szakdolgozói pótlékok 2021-ben történő bevezetése esetén az új szakdolgozói bértáblában a „G”, az „I” és a „J” oszlop törülésre kerül, ugyanúgy, mint az orvosi besorolási rendszerben.

A második szakaszban bevezetésre kerülő szakdolgozói bértábla belső számítási logikája teljes mértékben megegyezik az új orvosi bértábla belső arányaival, azaz az egészségügyi szakdolgozók szakmai pályán töltött évek száma szerinti besorolási előme-

neteli rendszere arányaiban teljes mértékben megegyezik az orvosi előmenetel arányaival.

A bértábla 1. sorában található kiinduló összegek a 2022. január 1-ei, a korábbi rendeletekben elfogadott illetményeken alapulnak.

3. fázis – 2023. január 1.

A orvosi béremelés további százalékos arányainak megfelelően az „E” kategóriás kezdő ápolókhoz igazítottuk az 1. sort, valamint az orvosi előmenetelhez a szakdolgozó bértábla belső arányait.

2. táblázat. Bérrendezés 2022. január 1-től

Szint	Gyakorlati idő	B	C	D	E	F	H
1	0–2 év	264 428	298 773	307 309	330 072	408 322	426 817
2	3–5 év	336 728	380 464	391 334	420 321	519 966	543 518
3	6–10 év	473 320	534 797	550 076	590 821	730 887	763 993
4	11–15 év	537 918	607 785	625 150	671 456	830 638	868 262
5	16–20 év	573 453	647 935	666 447	715 812	885 509	925 618
6	21–25 év	636 489	719 159	739 706	794 497	982 848	1 027 367
7	26–30 év	689 950	779 563	801 836	861 229	1 065 400	1 113 658
8	31–35 év	718 341	811 642	834 831	896 669	1 109 241	1 159 485
9	36–40 év	778 736	879 881	905 020	972 056	1 202 501	1 256 968
10	41–45 év	914 975	1 033 816	1 063 352	1 142 117	1 412 878	1 476 875
11	46 év felett	951 941	1 075 583	1 106 312	1 188 259	1 469 959	1 536 541

3. táblázat. Bérrendezés 2023. január 1-től

Szint	Gyakorlati idő	B	C	D	E	F	H
1	0–2 év	280 393	316 811	325 863	350 000	432 974	452 586
2	3–5 év	357 058	403 434	414 960	445 697	551 359	576 332
3	6–10 év	501 896	567 085	583 287	626 492	775 014	810 118
4	11–15 év	570 395	644 480	662 893	711 995	880 787	920 683
5	16–20 év	608 074	687 053	706 683	759 028	938 971	981 501
6	21–25 év	674 917	762 578	784 365	842 465	1 042 188	1 089 394
7	26–30 év	731 605	826 629	850 246	913 225	1 129 723	1 180 894
8	31–35 év	761 710	860 645	885 233	950 804	1 176 211	1 229 488
9	36–40 év	825 751	933 003	959 659	1 030 743	1 275 101	1 332 857
10	41–45 év	970 216	1 096 232	1 127 552	1 211 072	1 498 180	1 566 040
11	46 év felett	1 009 414	1 140 521	1 173 106	1 260 000	1 558 708	1 629 309

MESZK nagygyűlés: hősök a Hősök terén

Július utolsó napján fennállásának történetében negyedik alkalommal hívta nagygyűlésre tagjait a MESZK. A perzselően forró délelőttön, a szabadságok főszezonjában több ezer szakdolgozó, velük szimpatizáló szak-szervezeti tag, és civilek sokasága gyűlt össze a Hősök terén, elismerést, megbecsülést, bérrendezést követelve.

Szombathelytől Budapesten át Nyíregyházaig, az ország minden részéről érkeztek a szakdolgozók az idei nyár egyik legforróbb napján a budapesti Hősök terére. Vihart és kánikulát egyaránt ígért aznapra a meteorológia, így színes esernyőket és palackozott vizet osztogatott a tér szélén fehér pólót, és a szolidaritás zöld szalagját viselő tagjainak a kamara.

Az esemény kezdetét az „Összefogás!” szóra égbe eresztett több ezer fehér öko-lufi jelezte, amikor a MESZK elnöke, **Balogh Zoltán** lépett a mikrofonhoz a színpadon, az ott felsorakozó, a megmozdulást támogató szakmai társ kamarák, érdekvédelmi-, civil- és szakszervezetek képviselőinek karájából.

Arcul csapták a szolgálati jogviszonyról szóló törvénnyel a koronavírus-járvány első hullámát éppen csak maguk mögött hagyó, abban erőn felül teljesítő szakdolgozói társadalmat

– kezdte kamaránk elnöke, megemlítve, hogy sem a törvény előkészítése során, sem azt követően nem történt érdemi egyeztetés a százezer kollégát képviselő MESZK-kel. Leveleikre, megkereséseikre legfeljebb semmitmondó válaszok érkeztek. Miközben a kamara kezdetektől képviselt álláspontja, miszerint a szakdolgozókra ne terjedjen ki az új egészségügyi jogviszony hatálya, a döntéshozóknál süket fülekre talált, a közalkalmazotti lét elvesztése nyomán mintegy háromezer szakdolgozó döntött úgy márciusban, hogy nem írja alá az új munkaszerződését – emlékeztetett Balogh Zoltán, aki szerint mindez óriási veszteséget jelentett az állami egészségügy számára.

Eszközeink elfogytak – folytatta az elmúlt hónapok eseményeinek összegzését az elnök, aki azt is elmondta, a szakdolgozók által elvárt és szükséges törvény-, illetve rendeletmódosítások hiányában tovább nőtt a kollégák kö-

rében a létbizonytalanság, a túlterheltség és ennek nyomán az elégedetlenség, amelynek hangot is adott a téren álló tömeg, amikor *Babonits Tamásné*, a MESZK alelnöke, a rendezvény moderátora a meghívott távolmaradók leveleit olvasta fel a színpadon.

Tekintettel a Belügyminisztérium hatáskörére, részvételemet nem tartom indokoltnak – ezekkel a szavakkal háritotta a kamara meghívását a nagygyűlésre **Pintér Sándor**, a belügyi tárca vezetője, aki tavaly tavasz óta számos egészségügyi szakmai szervezettel folytatott tárgyalásokat az ágazat megújításáról. Hivatalában készült el – a rendvédelmi dolgozók szolgálati jogviszonyáról szóló törvényre meglehetősen hajazó –, az egészségügyiek új jogállását meghatározó szabályozás. A **Pintér-üzenet** nyomán rosszalóan morajló tömeg hangja akkor erősödött fel igazán, amikor felhangzottak a **Kásler Miklós** emberi erőfor-

rás miniszter leveléből idézett sorok, amelyben – miután megköszönte a szakdolgozók áldozatos munkáját a koronavírus-járvány alatt – azt írta: A MESZK vezetőségének véleményére változatlanul számítok.

Mondjon le! – zúgott haragosan a válasz perceként át a téren, füttyszóval, fújólással kísérvé.

„Mi a munkát elvégeztük!”

Miniszterelnök úr, a munkát mi elvégeztük! Elvárjuk, hogy a törvény ne vonatkozzon a szakdolgozókra, és elvárjuk a közalkalmazotti jogviszony visszaállítását és a társadalmi elismerést! – ezekkel a szavakkal jelezte *Üveges Péterné*, a MESZK fekvőbeteg-ellátásért felelős alelnöke, hogy a járvány első, második és harmadik hullámának idején a szakdolgozók erejüket megfeszítve dolgoztak a Covid-osztályokon, a betegágyak mellett, vállalva az átvezénylést, a túlmunkát, a szakterben töltött hosszú órákat. Cserébe a kormány elvett tőlük minden, a közalkalmazotti léttel járó előnyt,

Üveges Péterné, a MESZK fekvőbeteg-ellátásért felelős alelnöke

Irínyi Tamás, a MESZK Csongrád-Csanád megyei területi szervezetének elnöke

nem adva plusz bért sem „kárptólasként”, mint az orvosoknak.

Jelenleg 8-10 ezer ápoló hiányzik a betegellátásból – mondta az alelnök, emlékeztetve arra, hogy már 2019-ben több mint ötezerrel voltak kevesebben a rendszerben, mint az a biztonságos betegellátáshoz szükséges. Az új szerződések aláírását márciusban megtagadók és az azóta távozók csak tovább tetézték a munkaerőhiányt.

Nem romlott az átlagkereset, pont olyan rossz, mint volt – fogalmazott a színpadon egy újabb megszólaló, a MESZK Csongrád-Csanád megyei területi szervezetének elnöke. *Irínyi Tamás* azt is elsorolta, több ezer kollégája esett el a jubileumi jutalomtól, nem kapnak SZÉP-kártyát, sem cafetériát „a hányaveti, dilettáns, káosz” szolgálati jogviszonytörvény nyomán.

Mi is betegek vagyunk – fogalmazott a megyei elnök, aki szerint belebetegedtek abba, ahogy bánnak velük, hogy megfélemlítik őket, és a körülményekbe, amelyek között dolgozniuk kell. – Lesz, aki meggyógyítja az egészségügy szolgáit? – tette fel végül a kérdést.

Az ellátás alapköveiként kell tekinteniük a döntéshozóknak a házi orvosok, gyógyszerészek mellett dolgozó, az otthonápolási szakszolgálatoknál foglalkoztatott kollégáinkra, a védőnőkre, akik a születéstől a halálig kísérik a gondozottakat, betegeket – hívta fel a figyelmet a *Kálmánné Simon Mária*, a kamara budapesti alapellátásért felelős szervezetének vezetője. Mint fogalmazott, az új szolgálati jogviszony bevezetésével megalázták az alapellátásban dolgozókat, miközben a praxisokban a bértámogatások kifizetése, az otthoni, valamint hospice ellátásban a vizitdíjak érdemi rendezése marad el évek óta.

Kálmánné Simon Mária, a MESZK budapesti alapellátásért felelős szervezetének vezetője

Legyen létbiztonság és megbecsülés a nélkülözhetetleneknek

A létbiztonság, a motiváció, az elismerés és megbecsülés hiányát emelte ki felszólalásában *Pápai Tibor*, MESZK szakmai szervezetekkel való kapcsó-

Pápai Tibor, MESZK szakmai szervezetekkel való kapcsolattartásért felelős titkára

lattartásért felelős titkára a béremlés elmaradása, a képzési rendszer hiányosságai, és az infrastrukturális nehézségek mellett. Hangsúlyozta, hogy mindaz, amin változtatni, jobbitani szeretnének, nemcsak a kollégák, hanem elsősorban a betegek ellátásának biztonságát szolgálják: tíz pontban foglalta össze mindazokat a hiányosságokat, amelyek ezt veszélyeztetik. Mint beszéde zárásaként úgy fogalmazott: mindenkinek van egy ellátója vagy ápolója, aki egyszer nélkülözhetetlenné válik majd a számára. Isten éltesse, óvja és tartsa meg sokáig a nélkülözhetetleneket!

Nélkületek nincs korszerű egészségügy! – nyitotta az előtte szólókhoz csatlakozva támogató beszédét *Kincses Gyula*, a Magyar Orvosi Kamara elnöke, míg a gyógyszerészek köztestületének képviselőjében *Hankó Zoltán* elnök a szakasszisztensek munkájának fontosságáról beszélt. A színpadon követte őket számos felszólaló, akik évtizedek óta szolgálják a gyógyítást, vagy éppen a betegszervezetek élén számítanak a szakdolgozók szakszerű és lélektámogató munkájára a betegágyak mellett, a rendelőkben, a praxisokban, és a páciensek otthonaiban. Elhangzott az is, hogy az új jogviszonytörvény megsemmisítette a helyi szakszervezetek jogait ahhoz, hogy kollektív

szerződést kössenek a szakdolgozók a munkahelyükön, így vívva ki többletjuttatásokat, kedvezményeket a kollégáknak.

Közfelkiáltással elfogadva!

A mintegy háromórás nagygyűlés a MESZK 12 pontban összefoglalt kiáltványának ismertetésével zárult, amelyet Balogh Zoltán ismertetett, arra kérve a demonstrálókat, hogy pontonként, közfelkiáltással fejezzék ki egyetértésüket.

Egyetértünk! – követte az igenlés az egy tucatnyi mondatot. Köztük azt, miszerint legyen prioritás az egészségügy és a szakdolgozók ügye, állítsák vissza a szakdolgozók közalkalmazotti jogvi-

szonyát, vagy hogy legyen szeptember 1-től 30 százalékos béremlés. A követelések között szerepelt még, hogy 2022. január 1-jétől igazítsák az orvosi bértáblához a szakdolgozóit, hogy – a nyugat-európai gyakorlatnak megfelelően – idehaza is elérje az orvosbérek 60-70 százalékát a szakdolgozóké, hiszen ez az arány március óta mindössze 30-40 százalék.

Mivel a kormányzat képviselőjében senki nem jelent meg a szakdolgozók nagygyűlésén, így a MESZK elnöksége ígéretet tett arra, hogy a közfelkiáltással elfogadott követeléseket eljuttatják a döntéshozókhoz.

**Az összeállítást készítette:
Sófalvi Luca**

KIÁLTVÁNY

LEGYEN PRIORITÁS AZ EGÉSZSÉGÜGY és a benne foglalkoztatott SZAKDOLGOZÓK ügye!

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara által 2021. július 31-én szervezett Nagygyűlés résztvevői szorgalmazzák a tárgyalások megkezdését az egészségügyi ágazatban.

1. **ELVÁRJUK ÉS KÉRJÜK** az egészségügyi szakdolgozók közalkalmazotti jogviszonyának visszaállítását!
2. **KERÜLJÖN SOR** 2021. szeptember 1-től **30%-os béremelésre!**
3. **KERÜLJÖN BEVEZETÉSRE** 2022. január 1-i hatálybalépéssel az orvosi bértáblához illeszkedő, annak belső arányaival, fokozataival megegyező, **új egészségügyi szakdolgozói bértábla!**
4. **KERÜLJÖN BE** a kormányzati döntés előtt álló „Egészséges Magyarország 2021–2027” Egészségügyi Ágazati Stratégiába az egészségügyi szakdolgozói **humánerőforrás és a bérfelzárkóztatás folytatása**, valamint a **betegellátás minőségét javító szakdolgozói tényezők!**
5. **KAPJON PRIORITÁST** az alapellátásban **dolgozók** élet- és munkakörülményeinek javítása, valamint felzárkóztatása az ágazat többi szereplőjéhez.
6. **KÉRJÜK FELÜLVIZSGÁLNI** a kormányzati rendelkezések eredeti szándékával ellentétes, **előnytelen munkáltatói intézkedések és kifizetések** végrehajtási gyakorlatát a betegellátás valamennyi szintjén!
7. **HATÁROZZÁK MEG ÉS TARTASSÁK BE** a műszakonként **beosztható ápolók** számát végzettség szerint, mely létszám feleljen meg az ellátásra szoruló betegek számának és súlyossági állapotának.
8. **KERÜLJENEK EGYÉRTELMIŰEN MEGHATÁROZÁSRA ÉS BETARTATÁSRA** a **szakdolgozói kompetenciák** a betegellátás mindhárom szintjén!
9. **KERÜLJÖN SOR** az egészségügyi **szakdolgozói életpálya** törvényi- és jogszabályi alapon nyugvó meghatározására, az előmeneteli rendszer elemeinek kialakítására!
10. **LEGYEN KIEMELT SZEREPE** a magyar **ápolásügynek és ápolásvezetésnek** az ellátás minden szintjén!
11. **KERÜLJÖN BEVEZETÉSRE** 2021. szeptember 1-től **veszélyhelyzeti pótlérendszer** a betegellátás valamennyi területén.
12. **KERÜLJÖN RENDEZÉSRE** az egészségügyi szakemberek képzésében résztvevő elméleti- és gyakorlati oktatók, szakoktatók helyzetének és anyagi megbecsülésének kérdése.

MIELŐBBI TÁRGYALÁSOKAT, ÉRDEMI DÖNTÉSEKET ÉS INTÉZKEDÉSEKET VÁRUNK!

Budapest, Hősök tere, 2021. július 31.

Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara

A HŐSÖK Gyenesdiáson nyaralnak

A MESZK Országos Szervezete 2021 márciusában együttműködési megállapodást kötött a Gyenesdiási Turisztikai Egyesülettel, a „Gyenesdiás, ahol a HŐSÖK nyaralnak” akció keretén belül, elsősorban a Covid-ellátásban dolgozó egészségügyi dolgozók üdültetését biztosították térítésmentes formában 2021. június 19–26. között.

Nemes gondolat született meg ez év elején. A Gyenesdiási Turisztikai Egyesület szállásadó és szolgáltató partnereivel együttműködésben, illetve a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarával (MESZK) való hosszas egyeztetés és előkészítő munka eredményeképpen Gyenesdiás 2021. június 19–26. között olyan egészségügyi

szakdolgozókat látott vendégül családjaikkal, közel 80 főt, akik a frontvonalban harcoltak, Covid-ellátásban vettek részt a nehéz időszakban.

A Gyenesdiási Turisztikai Egyesület az egészségügyi szféra dolgozóinak támogatására tett felhívására a civil szervezet szállásadó és szolgáltató tagjai közül többen éltek a felajánlás lehetőségével, ingyenes szállás biztosítása, vagy egyéb kedvezményes szolgáltatások formájában.

A felajánlás célba juttatásában, a megfelelő személyek, családok megtalálásában a MESZK segítette az egyesületet, a szervezet szakmai rálátásával és országos hatáskörű kapcsolatrendszerével. Az egészségügyi dolgozók és családjaik az ország különböző részeiről érkeztek, így Debrecenből, Egerből, Szegedről, Kecskemétről, Pécsről, Székesfehérvárról és Budapestről. Az egyesületi összefogásnak köszönhetően 11 szál-

lánhely 55 főt látott vendégül, továbbá a MESZK támogatásával további 23 fő kapott lehetőséget az akcióban való részvételre, így összesen 78 fő tölthette pihenését Gyenesdiáson, június végén. A 78 főből három csapat (6 felnőtt és 5 gyerek) érkezett hét éjszakára, míg a többiek 3-4 éjszakát töltöttek Gyenesdiáson. A 78 főből 38 fő egészségügyi dolgozó, a többiek hozzátartozók voltak. De olyan házaspár is érkezett, ahol a feleség sürgősségi ellátásban a férj a mentőknél dolgozik.

2021. június 19-én, 18 órakor a vendégek fogadását sajtónyilvános eseménnyel kötötték össze a Gyenesdiási Piac és Rendezvénytéren.

A házigazda Turisztikai Egyesület részéről Szalóky Szilvia köszöntötte a megjelenteket, majd Gál Lajos, Gyenesdiás nagyközség polgármestere osztotta meg gondolatait, mutatta be a települést a jelenlévőknek. Mindketten ezúton is kifejezték hálájukat az áldozatos munkáért. Az akcióban partnerként együttműködő Szakdolgozó Kamara részéről Szánti Istvánné járóbeteg-ellátásért felelős alelnök beszélt az egészségügyben dolgozók szemszögéből az akció fontosságáról.

Ezt követően a vendégek átvették névre szóló ajándécsomagjaikat, amelyek belépőket, utalványokat tartalmaztak, így a szállás biztosítása mellett az egyesületi összefogásnak, szolgáltatók felajánlásának köszönhetően számos élményben lehetett részük a HŐSÖKNEK Gyenesdiáson:

- Önkormányzati támogatással a Nyugat-Balaton családbarát üdülőfalujának strandjait ingyenesen látogathatták meg,
- vezetett vízitúrán vehettek részt a Kajaksziget szervezésében,
- a családokat a Bakonyerdő Zrt. felajánlásában várták a Természet Háza Látogatóközpontba és a Festetics Imre Állat- és Vadasparkba,
- az egyesület jóvoltából részt vehettek a saját fejlesztésű kalandtúrájukon, a GyeNEscape kalandjátékon, továbbá
- West-Balaton kedvezménykártyával közel 100 elfogadóhelyen vehettek igénybe különböző mértékű kedvezményeket,
- Édeske Műhely, Bangó Edina a gyerkőcöket várta egy szelet sütire,
- a Vaszi Beach Shop pedig strandcikkkel járult hozzá a vendégek nyaralásához.

A programot követően lehetőség volt kötetlen beszélgetésekre, illetve felfedezni a termelői piac kínálatát, vagy megkóstolni a szomszédos borozó borait, továbbá a Bringatanya „Balaton díjnyertes fagyijait”.

Az eseményre Bangha Béla Erik, a MESZK Sürgősségi betegellátás Szakmai Tagozatának vezetője ajándékokkal érkezett: a Turisztikai Egyesület elnökének, titkárának és a polgármester úrnak a Sürgősségi Tagozat logójával ellátott inget adományozott, alföldi borkülönlegességeket és egy Sürgősségi Tagozat logóval és névvel ellátott bögrét köszönetképpen. Ezen felül minden üdülésben résztvevő kolléga is névre szóló bögrét kapott ajándékba.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük az Aquaworld Resort Budapestnek a térítésmentes rekreációs lehetőségeket, amellyel alkalmat kínáltak több mint 5000 tagtársunk számára a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az elmúlt év különösen embert próbáló volt. Az egészségügyi szakdolgozók nehéz munkája a Covid-19-világjárvány okozta fertőző betegek kezelésével és gyógyításával vált még komplikáltabbá. Ez egy szinte lehetetlennek

tűnő küzdelem a halállal, az ismeretlennel, ami nagy áldozatot követel mind fizikailag, mind mentálisan.

Kamaránk ezekben az időkben is elszántan próbál segíteni az egészségügyi szakdolgozók számára, éppen ezért minden olyan támogatás, amellyel megkeresnek bennünket óriási segítség tagtársaink számára.

A rekreáció is ugyanolyan fontos szerepet játszik egy egészségügyi szakdolgozó életében, mint az anyagi megbecsülés, hiszen megfelelő kikapcsolódás nélkül, nehéz jól teljesíteni. Az ilyen jellegű pihenés sokat jelent azok számára, akiknek néha még aludni sem volt ideje az elmúlt időszakban.

Szeretnénk köszönetünket kifejezni az Aquaworld Resort Budapestnek több, mint 4500 egészségügyi szakdolgozó nevében, akiknek lehetővé tették, hogy június 1–30. között térítésmentesen igénybe vehették a fürdő rekreációs szolgáltatásait.

Szintén köszönjük a társaság által felkínált Semmelweis-napi programot, ahol közel 800 tagtársunkkal ünnepelhettük a magyar egészségügy napját. Az eseményen a kicsik és nagyok is megtalálhatták maguk számára a kikapcsolódási lehetőségeket, míg valakik a termálvízben nyújtóztatták fáradt tagjaikat, addig mások a csúszdák forgatagában szórakozhattak. A Kamara egy finom ebédre is megvendégelte a résztvevőket, amellyel igazán gondtalanná válhatott ez a nap.

Reméljük, hogy ez a lehetőség segített erőt adni tagtársaink számára, hogy újra végezhessek megfeszített munkájukat embertársaikért!

Adományok a Philip Morris Magyarország Kft. jóvoltából

A Philip Morris Magyarország Kft. a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarán keresztül fejezte ki nagyrabecsülését az egészségügyi szakdolgozók felé, és adományával köszönte meg a frontvonalban küzdők megfeszített munkáját ebben a példa nélkül álló időszakban.

Védőeszközök

A Philip Morris Magyarország Kft. több mint 300 millió forintot fordított a koronavírusjárvány elleni küzdelem hazai támogatására. Ennek keretében lélegeztetőgépekkel, orvosi arcmaszkokkal, kéz- és felületfertőtlenítő folyadékkal támogatta a hazai egészségügyi intézményeket és házi orvosokat.

A járványhelyzetben tett intézkedéseiket támogatással és elismeréssel fogadták úgy a kormányzati szereplők – többek között Gulyás Gergely vagy Sziijártó Péter miniszter urak –, mint a kórházak, háziorvosok, szociális intézmények, önkormányzatok, vagy partnerük a Magyar Máltai Szeretet-szolgálat.

A cég kiemelten fontosnak tartja, hogy az általuk felajánlott eszközök azokhoz jussanak el, akiknek a legnagyobb szükségük van rá a védekezésben, így a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara készséggel ajánlotta fel segítségét a megkeresésre, hogy az adományok valóban olyan egészségügyi intézményekbe kerüljenek, ahol a legnagyobb igény van rájuk. Az alábbi védőeszközök érkeztek a MESZK-hez tárgyi adományként: 10 000 db kézfertőtlenítő, 20 000 db maszk (FFP2), 10 000 db maszk (sebészi), 100 000 db gumikesztyű (vegyes méreteken).

Az adományok a MESZK Területi Szervezetein keresztül kerültek átadásra.

Táblagépek

A Philip Morris Magyarország Kft. és a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Országos Szervezete 240 db prémium kategóriás (Huawei MATE-PAD T8) táblagépet adományozott a korábbi tabletpályázatra érvényes pályázatot benyújtó azon tagok részére, akik gyermeküket egyedül nevelik, illetve akiknél a család egy főre jutó jövedelme alacsony. A korábbi érvényes pályázatot benyújtó 840 kolléga közül ezen adománnyal további 240 tagunknak tudtunk táblagépet adományozni (1. táblázat). A táblagépek a MESZK Területi Szervezetein keresztül kerültek átadásra.

Védőeszközök átadás előtt

1. táblázat. A tabletadományok területi elosztása

Megyei területi szervezet	Tablet darabszám
MESZK Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezet	15
MESZK Baranya Megyei Területi Szervezet	16
MESZK Békés Megyei Területi Szervezet	12
MESZK Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezet	21
MESZK Budapesti Területi Szervezet	24
MESZK Csongrád-Csanád Megyei Területi Szervezet	15
MESZK Fejér Megyei Területi Szervezet	5
MESZK Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Szervezet	3
MESZK Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet	33
MESZK Heves Megyei Területi Szervezet	17
MESZK Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Szervezet	6
MESZK Komárom-Esztergom Megyei Területi Szervezet	2
MESZK Nógrád Megyei Területi Szervezet	2
MESZK Pest Megyei Területi Szervezet	6
MESZK Somogy Megyei Területi Szervezet	7
MESZK Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Szervezet	28
MESZK Tolna Megyei Területi Szervezet	3
MESZK Vas Megyei Területi Szervezet	4
MESZK Veszprém Megyei Területi Szervezet	18
MESZK Zala Megyei Területi Szervezet	3
Összesen	240

Szakmai díjazottak 2021-ben

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) VIII. Szakdolgozói Tudományos Kongresszusán, 2021. szeptember 2-án kerül sor a MESZK Szakmai Díj, a MESZK Tagozatért Díj és a MESZK-ért Díj ünnepélyes eredményhirdetésére és átadására. A kongresszusnak hagyományosan, immáron nyolcadik alkalommal, Siófok városa ad otthont.

MESZK Szakmai Díj, 2021

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara az egészségügy területén kifejtett kiemelkedő szakmai és közösségépítő szakdolgozói tevékenység elismeréseként 2006-ban alapított MESZK Szakmai Díj azoknak a kamarai tagoknak adományozható, akik hivatásuk képviselésével az egészség megőrzése, a betegségek megelőzése, az ápolás, gondozás, beteg-ellátás terén magas színvonalú, példaértékű eredményt értek el, valamint kimagasló teljesítményükkel hozzájárultak az egészségügyi ellátás és a szakdolgozói tevékenység fejlesztéséhez.

A területi szervezetek javaslatára, a kamara által külön erre a célra létrehozott szakmaidíj-adományozó bizottság dönt az előterjesztések tekintetében az odaítélésről. Az elismerést – amely oklevéllel és pénzjutalommal is jár – ez évben is 21 fő (megyéenként egy-egy fő, illetve országos szinten egy fő) kapja meg.

Az idei díjazottak:

- Lukács Miklós (Baranya megye),
- Martonné Bajnóczi Adrienn (Bács-Kiskun megye),
- Balogh Erika (Békés megye),
- Patakiné Kocsis Tünde (Borsod-Abaúj-Zemplén megye),
- Szinger Lászlóné (Budapest),
- Dékány Nóra (Csongrád-Csanád megye),
- Erdély-Franyó Anna (Fejér megye),
- Révész József (Győr-Moson-Sopron megye),
- Zólyomi Ágnes (Hajdú-Bihar megye),
- Kosteletzki Zsuzsanna (Heves megye),
- Bukorné Szőke Ildikó (Jász-Nagykun-Szolnok megye),
- Meizner Krisztina (Komárom-Esztergom megye),
- Tóthné Markó Erzsébet (Nógrád megye),
- Dér Ilona (Pest megye),
- Frankó Jánosné (Somogy megye),
- Gyimesi Gábor (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye),
- Genczler Ádámné (Tolna megye),
- Kesztyűsné Soproni Szilvia (Vas megye),
- Marton Piroska Beáta (Veszprém megye),
- Váriné Andróczi Piroska (Zala megye),
- Deák Edit (Országos Szervezet Elnöksége).

MESZK Tagozatért Díj, 2021

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara a szakmai tagozat ellátási területén kifejtett kiemelkedő szakmai és közösségépítő szakdolgozói tevékenység elismeréseként Tagozatért Díj elnevezéssel díjat ad át. A Tagozatért Díj annak a kamarai tagnak adományozható, aki az általa képviselt tagozat munkájában kiemelkedő tevékenységet végez, hozzájárul szakmai tagozatának fejlődéséhez, elismeréséhez.

A 2021. évi díjazottak:

- Varga Éva,
- Baloghné Fűrész Veronika,
- Rogus Piroska,
- Péter Erzsébet Rozália,
- Róka László,
- Banga Béla Erik.

A díjazottak kitüntetéseiket Siófokon, a MESZK VIII. Szakdolgozói Tudományos Kongresszusán vehetik át. A háromnapos kongresszuson plenáris üléseket hallgathatnak meg a résztvevők, az idei évben az egészségügyi szolgálati jogviszony, illetve a Covid-19-pandémia témaköreire fókuszálnak a szervezők, továbbá kerekasztalbeszélgetésbe is bekapcsolódhatnak az érdeklődők, amely a Covid-ellátásban részt vevők fizikai és lelki traumáinak gyakorlati feldolgozására koncentrálnak.

MESZK-ért Díj, 2021

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara kitüntetést hozott létre azon tisztségviselői, ügyintéző szervei nem tisztségviselő tagjai, képviselői szervei tagjai munkájának elismerésére, akik emberi magatartásukkal, szakmai elkötelezettségükkel példaképül állíthatók, valamint társadalmi érdekérvényesítő tevékenységükkel, helytállásukkal méltán vívták ki kollégáik és a társadalom elismerését, és ezzel növelték a MESZK presztízsét. A MESZK-ért Díj évente hat fő részére osztható ki.

A kitüntetettek 2021-ben:

- Székely Attiláné,
- Horváthné Laczkó Erika,
- Fodor Szilvia,
- Nagyné Szőke Erzsébet,
- Szabó Gyuláné,
- Milisitsné Tátrai Beatrix.

„Az Ápolás Hivatásért” Díj

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Florence Nightingale születésének 200. évfordulója tiszteletére alapított új kitüntetése olyan egészségügyi szakdolgozónak adományozható, aki magas színvonalú tevékenységével példaértékűen hozzájárult a betegek ellátásához, gyógyításához. Részt vesz az egészségügyi hivatást választó tanulók, hallgatók elméleti és gyakorlati oktatásában, képzésében. Az elismerés évente három kamarai tagnak kerül átadásra. Az újonnan alapított díjra 21 jelölés érkezett, a bizottság az alábbi három fő kitüntetését javasolta 2021-ben:

- Nosza Magdolna,
- Sövényi Ferencné,
- Csetneki Julianna.

A díjazottaknak az elismerésekhez ezúton is gratulálunk!

B. T.

Meg kell hallani, amit a beteg mond!

„Odafigyelek a páciensemre, értelmezem, amit mond és megismerem a problémáját, ami sokszor nem is ott jelentkezik, ahol valójában annak az oka van. Az embert egészben kell látnom, hogy segíteni tudjak, ami akár reménytelennek tűnő esetekben is eredményt hoz, de ehhez folyamatosan friss tudásra is szükség van” – ezt vallja Kornis Krisztina gyógytornász-fizioterapeuta, aki élsportolóként, megannyi külföldi szakmai tapasztalattal a háta mögött még több tudást szeretne, hogy minél többeknek segíteni tudjon. Talán a legfiatalabb óraadó a Semmelweis Egyetemen, mellette folyamatosan azon dolgozik, hogy a legkülönlegesebb esetekben is esélyt tudjon adni.

Kornis Krisztina amióta az eszét tudja, az anatómiai könyveket bújt, imádta a biológiát, de mivel 10 éves korától sportoló, olyan hivatást akart választani, ahol a két „szerelem” összeilleszthető, erre a gyógytornászsakma tűnt a legjobb választásnak. Ahogy ő látja, ez egy rendkívül komplex szakma, ahol egyszerre kell nagyon felkészülni szakmailag, de egyben kicsit pszichológusnak is, a kommunikáció pedig kulcskérdés. Minden kicsúszott félmondatra figyelni kell, mert a páciensre hat, főleg a kiszolgáltatott, reményvesztett betegek hallhatnak ki belőle olyat, aminek esetleg alapja sincs, mégis negatívan befolyásolhatja a rehabilitációt. Nagyon nagy a felelősségünk, mert ők tőlünk a reményt és a megoldást várják.

„A budapesti Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán végeztem gyógytornászként. A szakmában is és sportolóként is elkötelezett vagyok a precíz, körültekintő, egyénközpontú munkastílus mellett és elengedhetetlennek tartom szakmai ismereteim folyamatos bővítését. Külföldi tanulmányutakon és továbbképzéseken, valamint szakmai konferenciákon való részvételeim mellett a friss nemzetközi kutatásokat is szorosan nyomon kö-

vetem, lévén a Semmelweis Egyetem óraadó tanáraként naprakész tudást szeretnék nyújtani a gyógytornászhallgatóknak. Díjlovassal versenyzőként, évtizedes saját tapasztalat alapján speciális gyógytornaprogramot dolgoztam ki lovas sportolók számára a jellegzetes sérülések megelőzése és a hatékony rehabilitáció érdekében, amely más sportágban tevékenykedő sportolókra is hatékonyan alkalmazható. Lovas sportolók számára sportágspecifikus mozgásterápiát tartok, hogy az ülőpozíciójuk fejlesztésével és egyéb sportágspecifikus készségek javításának eredményeképpen még sikeresebb sportolókká válhassanak. A házi szakápolás keretén belül a betegek otthonában zajló rehabilitációban veszek részt a Schwester Kft. megbízásából. Betegeim túlnyomó többsége csípő-, illetve térdprotézisműtétet követő rehabilitációt igényel, de traumás sérülteket és neurológiai pácienseket is ellátok. Célzott izomerősítő és ROM-növelő gyakorlatokat, funkcionális terápiát, járást előkészítő gyakorlatokat, segédeszköz-használatot tanítok, rövid és hosszú távú rehabilitációs tervet dolgozok ki.

Tanulmányaim: Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar – gyógy-

tornász szakirány; Medipol University Isztambul, Törökország (Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon); Artevelde University College Ghent.

Azon szerencsés emberek közé tartozom, akik az egyetemi éveik alatt többször is sikeresen pályáztak meg nemzetközi kurzuson, képzésen való részvételt. Először a társadalmi kirekesztettségéről, elfogadásról, stigmatizációról, a magyarországi kisebbségekről tanultam itt Budapesten egy nemzetközi tréningen (International Training on Social Inclusion), ahol a számos külföldi előadó között a Semmelweis Egyetem tanárai is prezentáltak. A külföldi egyetemekről érkezett hallgatókkal együtt dolgoztunk a kijelölt témákon, saját projektjeink voltak, amiket feldolgoztunk, előadtunk, prezentáltunk. Az első nemzetközi kurzus után olyan tudásszomjamban kerekedtem, hogy egy évvel később megint pályáztam, és pár hét múlva már utaztam is Belgiumba, az Artevelde Egyetem nemzetközi programjára (International Course on Health Care Issues), ahol az aktív időskorúakról, a korosztályt érintő változásokról, az időskorúvá válás társadalmi és szociológiai hatásairól tanultunk. Megismerkedtünk olyan módszerekkel, amikkel az idősebb korosztály is aktív maradhat nemcsak fizikailag, hanem szellemileg is. Olyan programokról tanultunk, amelyek segítsé-

gével az idősebb ember a társadalom hasznos tagjának érezheti magát élete végéig és ez nagyon lényeges. Ebben is nagy szerepe van a gyógytornásznak, a kint tanultakat ma is kamatoztatom itthon, amikor az idősebb korosztály-nak segítek.

Végzős hallgatóként ismét pályáztam és fél évet töltöttem ösztöndíjjal az isztambuli Medipol Mega Kórházban, ahol szakmai gyakorlatot szereztem és a legkorszerűbb és legmodernebb eszközökkel ismerkedhettem meg. A neurológiai rehabilitációs osztályon robot vezérelte fejlesztést is alkalmaztunk, amelynek segítségével látványosan gyógyultak betegek. Az itthon még kevésbé népszerű Lokomat járást támogató és Arneo Power felsővégtag-rehabilitáló eszközök működésével és használatával ismerkedtem meg. Emellett ortopédiai megbetegedetteket, gerincproblémákat és traumás sérülteket láttunk el. Bepillantást nyerhettem az intenzív osztályon zajló rehabilitálásba és a gyermekosztály működésébe, továbbá légzőszervi megbetegedéssel küzdő betegeket is kezeltem. Lehetőségem adódott ortopédiai és traumatológiai műtétek megtekintésére is, de égési és lött sérültekkel is foglalkoztunk, amire itthon nem hiszem, hogy sok lehetőségem lett volna, de kint fogadtuk a szíriai polgárháborúban megsérülteket.

Később, az államvizsga után egy évvel visszahívtak Isztambulba és a válogatott török csapat díjlovaglós edzéseinak megfigyelésével töltött idő alatt arra kerestem a választ, hogy célzott gyógytornával, proprioceptív és balansztréninggel, illetve core-stabilizációs gyakorlatokkal milyen mértékben fejleszthető a sportolók ülőpozíciója és a lovaglási technikájuk. A lovasok esetleges aszimmetrikus ülőpozíciójának korrigálásával, izomnyújtással és célzott izomerősítéssel foglalkoztam. A 2017-es korosztályos Európa-bajnokságra és szintén 2017-es Balkán Díjlovaglós Bajnokságra kijutott török lovasok gyógytornászként dolgoztam.

Azóta számos továbbképzésen vettem részt, többek között FDM, medical flossing, rectus diastasis kezelés, kinesio taping, McKenzie, állkapocsízületi kezelés, illetve a Colorádói Egyetem online kurzusán is részt vettem, ahol a sportolás tudományos háttéréről tanultam. Most már egy pár éve itthon vagyok, itthon segítek és igyekszem a maximálisat nyújtani. A házi betegellátás mellett megnyitottam saját magánrendelésemet és a KK Physio gyógytornastúdióban várom minden kedves páciensem.

Céltudatosság és szorgalom jellemmez. Jól és gyorsan alkalmazkodom új szituációkhoz, hamar feltalálom magam idegen környezetben. Könnyen nyitok új emberek és helyzetek felé, ami nagyban segít a közös hangot megtalálni a betegeimmel. Munkámra az igényesség és a precizitás jellemző, maximalistának tartom magam. Nagy elhivatottságot érzek a szakmám iránt, továbbképzéseken veszek részt, hosszú távú célom az, hogy a magyar gyógytornász közösségben ismert és elismert legyen a munkám, szeretnék tudományos kutatásokban részt venni. Tervezem a mesterképzés elvégzését és utána doktori címet is szeretnék szerezni” – így mutatkozik be Kornis Krisztina. Az alig 30 éves szakember, mondhatni, már a világot bejárta, szakmájának a legkülönlegesebb területeit kitanulta, hogy tudása az itthoni betegek gyógyítását segíthesse. Diplomamunkája kézenfekvő lehetett volna, lovasterápia, de azt mondta: olyat szeretne, amilyen még nincs, így kitalálta a túlsúlyos gyermekek kutyaasszisztált mozgásterápiáját, amely során túlsúlyos és elhízott gyerekekre adaptált speciális és komplex kutyaasszisztált mozgásterápiás program hatékonyságát vizsgálta.

„Sokszor jönnek olyan betegek, akikről már lemondtak, hogy ez a kar, láb, derék úgysem fog már úgy működni, mint régen. Nem tud majd újra járni, nem lesz képes önálló életre, vagy megszabadulni krónikus fájdalmától. Pedig sokszor van segítség. Én nagyon

hiszek a tudás és felkészültség mellett abban, hogy figyelni kell a beteg mondataira, úgy kérdezni őket, hogy a valós probléma kiderülhessen. Önmagában már az odafigyelés, a motiválás is csodákra képes. De fontos a nagyon alapos kivizsgálás, mert sokszor nem is ott jelentkezik az eredeti probléma, ahol ők a fájdalmat érzik. Fantasztikus volt látni például Isztambulban a robottechnikát, ami azt gondolom, óriási segítséget hoz majd a mi munkánkban, de amit külföldi ösztöndíjas gyakorlataimon tanultam, az elsősorban ez a maximalista hozzáállás” – mondja a példamutató fiatal, akinek a betegektől kapott akár egyetlen hálás tekintet mindennél többet jelent. „Az, hogy tudok segíteni, már egy fantasztikus érzés, a betegek pedig hihetetlenül hálásak, akár egy figyelmes mondatért, tanácsért is. Azt hiszem, hogy a figyelem mellett a motiváció, amit nagyon tudok adni, ami a kitartásukat erősíti, ez pedig kulcsfontosságú a mi szakmánkban. Nálam lényegében minden korosztály megfordul, nyilván általában eltérő problémákkal, a fiataloknál elsősorban traumás sérülések miatt kell az ellátás, a középkorúaknál is, de ehhez jöhetnek már krónikus fájdalmak, míg az idősebbeknél már a különböző protézisek rehabilitációja, izületi kopások okoznak panaszokat, igényelnek utógondozást. Viszont meggyőződésem, hogy a preoperációs ellátás nagyon-nagyon sokat tud segíteni abban, hogy lényegesen hatékonyabb és sikerebb legyen a beavatkozás és az azt követő felépülés. Egyrészt a tájékoztatás, hogy mi miért történik majd vele, hogy zajlik maga a műtét, mi várható, másrészt már előkészítjük, felerősítjük gyógytornával azokat a testrészeket, amelyek majd nagyobb terhelésnek lesznek kitéve. Ezáltal nemcsak a testet, hanem a pszichét is támogatjuk, ez pedig nagyban oldja a szorongást. Tanítunk pár olyan gyakorlatot is, amit már a műtétet követő pár órán belül csinálhat akár egyedül is. Így nem passzív elszenvető a dolgoknak, hanem megtanulják, hogy ők maguk mivel segíthetik a gyógyulásukat, és kontroll alatt tartják a testüket érő eseményeket” – teszi még hozzá Krisztina.

K. J. V.

Személyre szabott rákellenes oltások

Mostanában a német BioNtech gyógyszercég világszerte leginkább a SARS-Cov-2 humán koronavírus ellen kifejlesztett, hírvívő RNS oltóanyagáról ismert, noha nem ez a fő profilja. Amikor 2008-ban létrejött a vállalkozás, az alapítók fő célja, eredeti szándéka az volt, hogy egy teljesen új működési mechanizmusra helyezték, rákellenes oltóanyagot hozzanak létre.

Húszéves kutatómunka, többszörös befektető- és tulajdonosváltás után az alapvető cél megvalósulni látszik, vagyis megtalálták azt az alapelvet, ami merőben eltér a korábban alkalmazottaktól. Ez a hírvívő RNS közbeiktatása, amely a korábbi vakcinákhoz képest, azoktól teljesen eltérő, új módon működik. Míg régebbi társai legyengített vagy elölt vírusokkal vették fel a harcot a betegség ellen, a modernbeiktatás a kórt okozó vírus egyes részei kerültek csak bele a vakcinába.

„Szállítóvírus” viszi az információt

A vektorvakcinák ennél is korszerűbbek lettek, ezek sem a teljes inaktivált vírust, sem annak egyes részeit nem

tartalmazzák, csupán a DNS-ben azt kódoló gént juttatják be az oltóanyaggal a szervezetbe, mégpedig egy vektorba (adenovírusba) építve. Ez az ártalmatlan, szaporodásképtelen vírus szállítóként funkcionál, amelynek az a feladata, hogy a szervezet sejtjeibe eljuttassa az információt. Azok alapján az immunrendszer felkészülhet a védelemre és „legyárthatja” a támadó vírus megállítására az ellenanyagot. A legkorszerűbb, hírvívő RNS vakcinának már vektorra, vagyis „szállító” sincs szükségük a védekezést szolgáló információk szervezetbe juttatásához. Ehelyett lipid-nanorészecskébe, vagyis parányi olajburkokba „csomagolják” gyártásánál a genetikai információkat. A hírvívő RNS mindenféle fehérje előállításához és szállításához rendelkezik genetikai információval. A vakcinával bejuttatott hírvívő RNS

arra utasítja – például a Covid-19-fertőzés esetében – a sejteket, hogy „gyártsák” le a tüskefehérjét, és azon „gyakorolják” az ellene való küzdelmet. Ezáltal arra az időpontra, amikor esetleg tényleg megérkezik a valódi vírustámadás, már ellenük felvértezve pusztítja el a szervezet védekezőrendszere a betolakodókat. Ezt a módszert dolgozta ki hosszú évek alatt a német BioNtech gyógyszercég kutatócsoportja, amelynek több magyar tudós is a tagja, illetve vezetőjük Karikó Katalin. A sors fintora, hogy a hosszú kutatómunka eredményeit jelenleg nem az eredeti célra – a rákellenes vakcina kidolgozására – hasznosították, hanem a Covid-19-világjárvány ellen vetették be védőoltásként. Jelenleg a világon már több mint 30 millióan megkapták a hírvívő RNS felhasználásával készült oltóanyagot.

A HPV-vakcina csak a kezdet

Az persze, hogy a Karikó Katalinék által kifejlesztett új vakcina-előállítási technológiát pillanatnyilag a Covid-19-világjárvány megfékezésére használják, nem jelenti azt, hogy a veszély elmúltával a kutatók ne térnének vissza eredeti céljukhoz, a rákellenes vakcina végleges kifejlesztéséhez. Olyan oltóanyagok már ma is léteznek, amelyek bizonyos vírusok által okozott rákos elváltozások megjelenését megakadályozzák, vagyis védőoltásként működnek. Ilyenek például a HPV-vakcinák, amelyek a beoltott személyt megvédik a humán papillomavírus támadásaitól, a méhnyak-, hüvely- és vulvárak,

elindíthatnák a megtámadott testben a rosszindulatú folyamatokat. A vakcináknak azonban ma már van olyan csoportja is, amely a már meglévő rákos daganat sejtjeit pusztítják el. Ez az úgynevezett immunterápia, amelynek lényege, hogy növelje a betegség által megtámadott szervezet immunrendszerének az erejét és azt arra sarkallja, hogy ezzel az erővel támadja meg a betolakodót. Ezt a vakcinát csak a rákban megbetegedettek kezelésére használják, megelőzésre nem. Az immunterápiához is többféle vakcinát állítottak elő: vannak olyanok, amelyek feladata, hogy a hagyományos, daganateltávolító műtét után meggátolják a rák visszatérését, mások a tradicionális

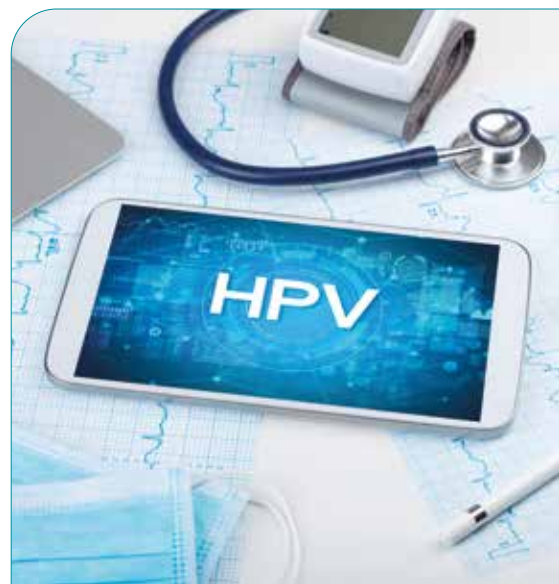
Hogyan működnek a rákellenes vakcinák?

Az immunrendszer megtámadja a betolakodókat, és a legtöbb esetben megszabadul tőlük, de a rendszerbe kódolt „memória” segíti abban, hogy a jövőben bármikor felismerje és elhárítsa az esetleg visszatérő ráktámadást. Néhány rák elleni vakcina személyre szabott. Ez azt jelenti, hogy mindössze egyetlen beteg részére készül. Az ilyen típusú vakcinát a páciens daganatának a műtét során eltávolított mintáiból állítják elő. Más rákvakcinák nem személyre szabottak, az orvosok ezeket olyan betegeknek adják, akiknél az antigének a tumorsejtek felszínén vannak. Ezek, a rákos daganatok ellen alkalmazható vakcinák többségében még kísérleti stádiumban vannak, és a kutatók a fázis III-IV. kísérleti stádiumban figyelik meg hatásukat a kiválasztott betegeken. Ilyen például az áttétes prosztatarrák ellen bevethető vakcina, amelynek alapja a beteg-től vett vér fehérvérsejtjeinek a bevetése a daganat ellen. Más kutatók legyengített baktériumokat (BCG) használnak a vakcinához. Azokat befecskendezik a szervezetbe, általa aktiválják a beteg immunrendszerét és így kezelik a korai stádiumú húgyhólyagrákot.

az anális rák, továbbá a garat- és szájüregi rákok több fajtájától, vagy a hepatitisz B vírus elleni vakcina, amely a fertőzés miatt kialakuló májrákot előzheti meg. Ezek a vakcinák, hasonlóan más társaikhoz, a szervezetre támadó, rákot okozó vírusokat pusztítják el, még mielőtt azok

rákkezelések után esetleg megmaradó rosszindulatú sejteket távolítják el a szervezetből, és van olyan készítmény is, amely az áttéteket vagy a daganat növekedését gátolja meg.

L. I.

Klinikai vizsgálatok, újfajta módszerek

Világszerte számos tudóscsoport specializálódott a rákbetegek kezelését, sikeres megmentését célzó vakcinák és módszerek kidolgozására. Közülük sok már a végcél előtt jár, klinikai kísérletekkel vizsgálják eddigi munkájuk gyakorlati eredményeit. Vannak olyan kutatók, akik bizonyos agydaganatok hatásos kezeléséhez dolgoznak vakcinák kifejlesztésén, mások a mellrákhoz előállított új vakcinát tesztelik klinikai vizsgálatokkal. A méhnyakrák elleni kutatások nem álltak meg a HPV-vakcina bevezetésével. A munkát tovább folytatják, hogy a már kifejlett, esetleg áttétet is képző rákot tudják megállítani és elpusztítani. Az említett rákfajtákon kívül intenzív, előrehaladott kutatómunka folyik a végbél-, a vese, a tüdő-, a hasnyálmirigy-, a prosztatarrákok, illetve a leukémia és a myeloma ellen kifejlesztés alatt álló vakcinákkal.

Álgyógyító tévhitek a higanytól a rádiumig

A modern kori orvoslást és gyógyszergyártást megelőző sok-sok évszázadban a betegeket kezelni próbáló sámánok, varázslók, kirurgusok és orvosok megszámlálhatatlan anyagot, eszközt, módszert végigpróbáltak, hogy megkíséreljék pácienseik gyógyítását. Az ilyen jellegű kísérleteik néha sikerrel jártak, máskor teljes kudarccal végződött a próbálkozás.

A bizonytalan végeredmények ellenére a múltban tévesen alkalmazott, gyógyításra használt módszerek, anyagok közül számos viszonylag sokáig fennmaradt és használták a betegek kúrálására, mert alkalmazóik és a tevékenységüket elfogadó pácienseik vakon hittek a hatásosságukban. Némely tévesen hatásosnak vélt „gyógyszer” vagy eljárás annyira beleivódott a társadalom tudatába, hogy még ma is emlegetik, szerencsétlenebb esetben akár alkalmazzák is, mint „biztos” gyógymódot. A néphitben ilyen általánosan használt és beváltak hitt módszer a hajnalban, éhgyomorral felhörpintett napi pálinkaadag. „Apámat is ez gyógyította meg” – mondogatják egymásnak és szilárdan hisznek a „kúra” erejében.

Érvágás, halálos higanykúra

A legrégebbi orvosi tévhit egyik általánosan és évszázadokon keresztül használt eljárása az érvágás volt, amit még a XIX. század elején is alkalmaztak az orvosok, mert hittek az ókori gyógyítók téves állításában, miszerint a „romlott” testnedveket el kell távolítani a szervezetből, mivel azok okozzák a betegségeket. Erre pedig legalkalmasabb módszer az érvágás. Ez a drasztikus eljárás szerencsésebb esetben csak alaposan legyengítette a páciens, a balul sikerült beavatkozás következtében viszont olykor elvérzett, ami a halálát okozta. Ugyanilyen makacsul hittek a higany gyógyerejében. Használták bőrkiütések be-

dörzsölésére, szifilisz gyógyításához, higanyos gőzfürdővel „méregtelenítettek”. Az erősen mérgező folyékony fémek már a perzsák és a görögök is használták az ókorban. Leginkább kenőcsöket, elixíreket készítettek belőle és sebek, sérülések kezelésére használták. Az ókori kínai orvosok ennél merészebb és egyben veszélyesebb módon használták a higanyt, azt állítva, hogy a különös fém meghosszabbítja az életet, növeli az életerőt. Valószínűleg ennek a téves feltételezésnek lett áldozata Csin Si Huang-ti, az első kínai császár, akit udvari orvosa éveken keresztül rendszeresen higanytablettával kezelte, hogy uralkodója elérje a hön áhitott halhatatlanságot. Annyira hittek a szer hatékonyságában, hogy még a császár sírjában is felhalmoztak

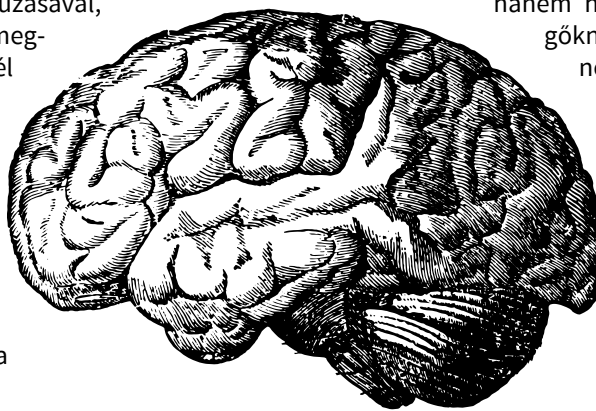
Radioaktív szépségipar

Száz évvel ezelőtt nemhogy a hétköznapi embereknek, még a tudósoknak sem sok fogalmuk volt a rádium gyilkos hatásáról. Felfedezése után az új elemet kuriózumnak, sok célra felhasználható érdekességnek gondolták. Az orvostársadalom több tagja azt állította például, hogy a rádium egészségmegőrző elem, ezért jó szívvel ajánlották a minél gyakoribb fogyasztását, alkalmazását. Több sem kellett az orvosi ajánlásnál az ügyes iparosoknak és kereskedőknek. Sebteben

elkezdtek gyártani a különféle rádiumos vizet, samponokat, krémeket, ajánlgatták vásárlóiknak emésztésvajítóként, bőrszépítőként, hajdúsítóként. A nagy meglepetés akkor érte a fogyasztókat, amikor az 1930-as évek elején vezető sajtóhír lett világszerte annak a férfinak az esetéből, aki lelkesen itta a Radithor nevű rádiumos vizet éveken keresztül. Ennek eredményeként a koponyáján lyukak keletkeztek, elsovadt az áll, a testét daganatok lepték el és végül belehalt a vízivásba.

Agysejtpusztításért Nobel-díj

A XX. század egyik legbarbárabb és legembertelenebb orvosi beavatkozásának első alkalmazója a portugál származású Antonio Egas Moniz volt. Első, emberen történő beavatkozását korábbi állatkísérletekre alapozta. Szándéka az volt, hogy a szkizofrén betegeket, valamint azokat az elmebetegségeket, akiknek viselkedése folyamatos dühkitöréssel járt, műtéti úton lecsillapítsa és a betegeket „megszelídítse”. A módszer feltalálója és sok híve azt gondolta, hogy a homloklebeny műszeres szétfűzésével, illetve az ott futó idegpályák megsemmisítésével a betegeknél megszűnik az agresszív viselkedés, az ön- és közveszélyes magatartás, ami valóban bekövetkezett, ám azzal nem számoltak, hogy a beavatkozás súlyos személyiségváltozást okoz és szellemi leépüléssel jár. A kegyetlen módszer olyannyira

elterjedt a pszichiátriai klinikákon világszerte, hogy például az Amerikai Egyesült Államokban 10 év alatt több mint 40 ezer páciens lobotomizáltak. A 2. világháború után több ezer háborús veteránon végeztek lobotomiát, hogy kigyógyítsák a poszttraumás stresszből, a depresszióból vagy egyéb, a háborús öldöklés okozta mentális betegségeikből. A módszer népszerűségének terjedésével egyre szélesebb körben alkalmazták azt, már nem csupán pszichiátriai betegeknél, hanem homoszexuálisoknál, drogfüggőknél is. Moniz eljárása annyira népszerű lett, hogy 1949-ben szörnyű ötletéért Nobel-díjat kapott. Az agypusztító régműtétet érdekes módon éppen a sztálini Szovjetunióban tiltották be 1950-ben, noha ez a birodalom sem a humánus gondolkodásáról volt akkoriban éppen híres.

egy nagy adagot, hátha szüksége lesz a tablettákra az öröklétkébe való dicsőséges útja során. Noha az idők során sokszor és sokan haltak bele a higanykúrába, az mégsem merült a feledés homályába, még a XX. század elején is használták szifilisz kezelésére.

„Szent” dohány, alakformáló féreg

Napjainkban, amikor már közhely, hogy a dohányzás súlyos egészségromboló hatása, aligha gondolnánk, hogy azt valamikor gyógyításra használták. A XV. században fejfájás és megfázás tüneteinek enyhítésére, betegségek és fáradtság elhárítására, sőt érzéstelenítésként is alkalmazták. Akkoriban a dohánynövény leveleit csodaszer-

nek gondolták, és „szent gyógynövényként” vagy „isten orvosságaként” emlegették. A XX. század első éveiben különös, mondhatni megdöbbentő gyógykúra módszer terjedt világszerte. Arról nem szólnak a feljegyzések, hogy ki lehetett az, aki kitalálta és terjeszteni kezdte ezt a drasztikus módszert, de az tény, hogy némelyek még ma is alkalmazzák. Az elmebetegségekre vonatkozóan a súlyvesztésre áhítozóknak galandféregpetéket kell lenyelniük. Azok az emberi emésztőrendszerben természetes paraziták fejlődnek és elvonják a testtől a táplálékot, a vitaminokat, vagyis a hizáshoz szükséges tápanyagokat. Arról persze mélyen hallgattak azok, akik a hajmeresztő „módszert” ajánlgatták, hogy ezek az élősködők a hasi fájdalmak, az általános gyengeség, a kóros puffadás mellett életet

veszélyeztető agyhártyagyulladást, epilepsziát, súlyos szívproblémákat okoznak. Szinte hihetetlen, de napjainkban is vannak vevők az interneten árult, galandféregpetéket tartalmazó tablettákra.

Hasonlóan veszélyes és egészségromboló a szintén a XIX. század végén, a XX. század elején népszerűvé vált kokainhasználat. Divatja megelőzte a szer drogként való alkalmazását. Kezdetben gyógyszerként hirdették és általánosan használták. Sigmund Freud, a modern pszichiátria „atyja” is nagy kedvvel szedte megfázásra, gyomorrontásra, depressziós tünetekre. Ugyancsak gyógyszerként szedte Thomas Edison, minden idők egyik legismertebb feltalálója is.

Hidegkuthy Alexa

Fejben komponált monumentális remekművek

Tavaly december végén ünnepelte volna a világ a zeneirodalom egyik legjelentősebb komponistájának, Ludwig van Beethovennek a 250. születésnapját. Úgy tűnik, a zseniális zeneszerző nemcsak rövid élete során, de még halálában is balszerencsés volt, hiszen ennek a kerek évfordulónak a méltó megünneplését is megtagadta tőle a sors. A Covid-világjárvány miatt elmaradtak a rá emlékező rendezvények, a fertőzésveszély, a szigorú karantén szabályok miatt nem tartották meg a korábban eltervezett emlékkoncerteket, kiállításokat és előadásokat sem.

Életét végigkísérték a betegségek

A későbbi zseniális zongoristát és zeneszerzőt a sorsa már születésekor sem kényeztette el. Erről a nevezetes évforduló tiszteletére számos tanulmány született. Mint például E. Kauffman-Ortega és M. A. Valdvinos-Diaz spanyol szerzőpáros 2020. október-decemberében, a *Rev Gastroenterol Mex* című spanyol orvosi gyűjteményben megjelent dolgozata (In memoriam Ludwig van Beethoven. A zeneszerzés zsenijének klinikai története és lehetséges diagnózisa). E tanulmányból megtudhatjuk, hogy a zeneszerző meglehetősen betegeskedő, alkoholista ösöktől terhelt családban látta meg a világot 1770. december 20-án, egy Rajna menti, akkori kisvárosban, Bonnban. Családjukban hét gyerek született, de közülük, vele együtt, csak három fiú élte túl a harmadik életévét. Apai nagyanyja és nagyapja, valamint apja is alkoholista volt, édesanyja asztmás, aki egyik öccsével együtt fiatalon meghalt tuberkulózisban.

Beethoven már gyermekkorától fogva betegeskedő fiúcska volt. Előbb a himlő támadta meg, majd krónikus légúti fertőzések és bronchiális asztma kínozták éveken keresztül. Mintha ez a sok betegség nem jelentett volna elegendő megpróbáltatást Beethovennek gyerekkorában, ahhoz további teherként hozzájárult még a rendszeres szülői bántalmazás is. Alig múlt 17 éves, amikor folyton visszatérő gyomor- és béltünetei jelentkeztek, amelyek aztán egész életén át elkísérték. Tünetei voltak a felfúvódás, a hasi görcsök, a kólika és a visszatérő hasmenés. Mindezek valamilyen gyulladásra is utalhattak, de olykor egyéb, különösnek mondható tünetek is társultak hozzá, úgymint az oxigénhiányos állapot, a hipoxia, a szünni nem akaró fejfájás, ízületi fájdalmak, meteorizmus. E sokféle

kínzó tünet enyhítésére kinint, szalicilalapú fájdalomcsillapítókat és hideg vagy meleg fürdőt használt, és már egészen fiatal kora óta nagy mennyiségű alkoholt, leginkább bort ivott rendszeresen. Ennek később súlyos következményei lettek.

A fájdalmas betegségek, a nehéz gyermekkor a mentális egészségét is kikezdte. A stresszes, dühkitörésektől sem mentes időszakokat rendszeresen depressziós, melankolikusan magába forduló váltották fel, amikor gyakran foglalkozott az öngyilkosság gondolatával is. A korábbi kínokat tovább tetézte harmincas éveinek közepén a tályogosodásra való hajlam felerősödése. Az egyik makacs kelés a kezujján évekig megmaradt. Több-ször műtötték, de egy idő után mindig visszatért a tályog, majd elfertőződött, és orvosa szerint amputálni kellett volna. Annak oka, hogy a zeneszerzőt már fiatal éveiben miért támadta meg ennyi súlyos és kínzó betegség, orvosi szempontból még ma

is megfektetlen. A legnagyobb rejtély Beethoven kórtörténetében mégsem ez volt, hanem a 31 éves korában jelentkező süketsége. Annak eredetét és miértjeit még ma is kutatják, noha vannak már feltételezések, amelyek közel járhatnak a valósághoz.

Fokozatosan romló hallás

A süketség első jeleit 1801-ben tapasztalta a zeneszerző. Ezt személyes levelezéséből biztosan tudhatjuk. Barátjának, Franz G. Wegelernek részletesen leírta, hogyan kezdődött és tartott három éven keresztül a mindkét fülét érintő halláskárosodása. Mint írta, előbb csupán a bal fülében tapasztalta, hogy a hegedű, a pikoló, a zongora magas hangjait nem hallotta, majd mindkét fülében elviselhetetlen fülzúgás keletkezett. Tünetei gyorsan romlottak és pár év alatt teljesen megsüketült. Halláskárosodásának okát nemcsak kora orvosai, hanem a modern szakirodalom is sokáig csak találgatta. Talány, az Amerikai Gégyógyászati, Reológiai és Otológiai Társaság lapjában megjelent tanulmány (szerzői: D. Brotto, R. Fellin, F. Sorrentino, F. Gheller, P. Trevisi és R. Bovo) leírt egy esetet, amely 2018-ban történt. Egy 64 éves nő került kórházba, aki

Hangszer nélkül írt remekműveket

Annak ellenére, hogy Beethoven 47 éves kora után már teljesen süket volt, pályájának ebben a késői szakaszában olyan monumentális remekműveket komponált, mint a IX. szimfónia, az utolsó zongoraszonátái és vonósnygyesei, vagy párját ritkító, monumentális alkotása, a Missa Solemnis. Számptalan betegsége, kízó tünetei ellenére halála napjáig szorgalmasan komponált. Többször leírta leveleiben, hogy zeneműveit a fejében születnek, nincs szüksége hangszerre hozzá, hogy megszólaljanak. Gyakran sétált a szabadban és egy padon ülve komponált. Papírra rötta sorra a hangjegyeket és remekművek születtek belőle. Befejezetlenül hagyott az utókorra egy vonósötöst, a X. szimfónia vázlatát, két kánont, két vonósnygyest és a B-dúr vonósnygyes fináléját.

nagyon hasonló tüneteket produkált, mint Beethoven: hasi fájdalom, gyengeség, halláskárosodás előbb a magas frekvenciáknál, később a normál beszédhangoknál is. A betegnél a laboreredmények és egyéb modern vizsgálatok megállapították, hogy furcsa tüneteit ólommérgezés okozta. Konyhájában, egy ólombevonatú serpenyőben készítette naponta a reggelit, innen származott a mérgező anyag. A zeneszerző, mint azt sokszor leírta leveleiben, már 17 éves korától ólomkupából itta a bort. Ráadásul nem csupán alkalmanként, hanem napi rendszerességgel, és

meglehetősen nagy mennyiségben. A borivás kezdete édesanyja halálát követő időszakra datálódik, szinte napra pontosan ugyanakkorra, amikor a gyomor-bél rendszeri tünetei is megjelentek. Idővel, a rendszeres borfogyasztással párhuzamosan, a különböző emésztőszervi tünetei mellé társult a halláskárosodás, majd teljes süketség is. Az évek előrehaladtával mindig újabb kórtünetek jelentek meg. Ötvenes éveit elején fájdalmas szembetegség támadta meg. 56 éves korában érte a korai halál.

H. A.

Ólommérgezés boroskupától

Halála után a zeneszerzőt felboncolták. Az abban közreműködő orvosok szerint a halál közvetlen okozója valószínűleg alkoholos májcirrózis volt, de ezzel nem tudták megmagyarázni egyéb, számtalan kórképének az okát. A feltételezett okok megerősítéséhez kétszáz év és az orvostudomány fejlődése kellett. Beethoven utókorra hagyott hajtincsből egyértelműen megállapítható volt, hogy szervezetében a normálérték százszorosánál több ólom rakódott le, ami súlyos mérgezést, és a fentebb részletezett élethosszig tartó tüneteket okozta.

Hosszan elhúzódó mentális szövődmények

A Covid-19-világjárvány megjelenése, vagyis több mint egy év óta, számos kutatás a vírusszórás azonnali és hosszú távú fizikai hatásainak elemzésével foglalkozott, a mentális következményeket viszont kezdetben egyáltalán nem, később is csak lényegesen kevesebb alkalommal vizsgálták és elemezték. Oka lehet, hogy ezeket a lélekre, gondolkodásra, viselkedésre ható jeleket viszonylag későn fedezték fel, mivel azok döntő többsége a fertőzésből már felgyógyultak hosszú távú tüneteként mutatkozott meg.

Az utóbbi hónapokban azonban egyre több mentális szövődményre derült fény világszerte, így számos kutatócsoport kezdett foglalkozni az okokkal és az eredményes utókezelés lehetőségeivel. A nemzetközi szakajtóban sorra jelennek meg az ilyen irányú kutatásokat összegző elemzések, így egyre tisztábban körvonalazódik, hogy a Covid-19-fertőzés utáni szövődmények, a fizikai jelek mellett, alattomos, nehezen leküzdhető mentális elváltozásokat is okozhat a betegségen átesetteknél.

Nina Vindegaard és M. Eriksen Benros, a Koppenhágai Mentális Egészségügyi Centrum két kutatója tavaly ősszel jelentette meg szakmai elemzését, amely kisebb tömegű (körülbelül 50 fős) csoportot vizsgált. Egyrészt SARS-CoV-2 vírussal megfertőződött betegeket figyeltek meg és hosszú távú következtetésük eredményeit írták le, másrészt a betegeket ápoló személyzet, hozzátartozók pszichés változásaira foku-

száltak. A kutatók tanulmányuk bevezetőjében arra figyelmeztetik a világ orvostársadalmát és egészségügyi szakértőit, hogy a mentális egészségre gyakorolt, hosszú távú, káros hatásokat már a 2002-2003-as Sars-CoV-2 járványnál is megfigyelték, de akkor nem tulajdonítottak nagy jelentőséget a pszichiátriai szövődményeknek az orvosok, és azóta sem foglalkoztak sokat a gyógyulás után megjelenő tünetek mibenlétével.

Szorongás, alvászavar, depresszió

A dán kutatók mostani vizsgálatuknál kiemelt figyelmet fordítottak az általuk megfigyelt betegek pszichés állapotára. A Covid-fertőzöttek kis létszámú csoportjában volt egészségügyi dolgozó, civil beteg és két, eleve pszichés gondokkal küszködő páciens. A megfigyelések eredménye szerint a vizsgált személyeknél,

státuszuktól függetlenül, rendkívül magas arányban (96,2 százalékban) tapasztaltak poszttraumás stressztüneteket. Közöttük, a kontrollcsoport tagjaihoz képest, lényegesen több volt ($p=0,016$) a depressziós is. A két, eleve pszichiátriai betegségtől szenvedő személy tünetei a fertőzés után lényegesen súlyosbodtak. Az egészségügyi dolgozóknál depresszióra való hajlam erősödését, szorongásos tüneteket, súlyos alvászavart és kimerítő tüneteket észleltek.

Egy kínai kutatócsoport, Shen Zhu vezetésével, a ruiani ötös számú kórház pszichiátriai osztályán vizsgáldottak. Ők nemcsak a kórházi Covid-osztály betegeit vonták be a kutatás alanyai közé, hanem karanténban lévő otthoni hozzátartozóikat is. A vizsgált időszakban városuk minden lakosa otthoni karanténban volt, kivételt képeztek a település működését biztosító alkalmazottak, és a betegek gyógyításában részt vevő

egészségügyi dolgozók. A kínai tanulmány azt állítja, hogy a karantén a városlakókra nem volt érzékelhetően rossz hatással, náluk ugyan tapasztaltak mentális problémákat, de azok inkább a megszokott korábbi életvitelük hiányának, a városlakók napi rutinja felborulásának tudhatók be. Pszichés tünetek leginkább a vírussal megfertőzött és a betegség első fázisán már túlesett betegek között jelentkeztek. Azok mibenlétét azonban nem részletezték. Ennyit viszont megjegyeztek: „A további vizsgálatoknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a karantén alatti mentális egészségügyi problémákkal kapcsolatos lehetséges pszichológiai kockázati tényezők azonosítására.”

Lélegeztetőgép után PTSD

A Covid-fertőzés szövődményeként megjelenő mentális problémákkal foglalkozik az Imperial College London és a

Southamptoni Egyetem közös projektje. Kutatóik nagy létszámú tömeget, több mint 13 ezer brit lakost vizsgáltak, akik közül hatezer átesett a Covid-fertőzésen. Fontos megállapításuk volt, hogy a súlyos tünetekkel kórházban ápol, lélegeztetőgépre került betegek több mint egyharmada (35 százaléka) felgyógyulása után poszttraumás stressz tüneteit mutatta, akiket kórházban ápoltak ugyan, de szerencsésükre elkerülték a lélegeztetőgépes beavatkozást, ez az arány 18 százalék volt. Azok, akik otthon, orvosi segítséggel vészték át a betegség napjait, 16 százalékos arányban panaszkodtak a poszttraumás stressz (PTSD) pszichés tüneteire. Az enyhébb tüneteket produkáló, otthon orvosi segítség nélkül gyógyulóknál ez az arány 11 százalék volt. Enyhébb formában, mint a kórházi betegek, de olykor ők is tapasztaltak magukon légzési problémákat.

Lóránth Ida

Elengedhetetlen a gyógyultak utánkövetése

A Cambridge University napokban közzétett tanulmánya szintén a lélegeztetőgépen kezelt, illetve az azt elkerülő, de súlyos légzési problémákkal küszködő betegekkel foglalkozik, és összegzésében megállapítja: „Ezek az eddigi eredmények együttesen rávilágítanak arra a fontos tényre, hogy a betegségük alatt súlyosabb légzési problémákkal küszködő, de a Covid-19-fertőzést szerencsésen túlélő pácienseknél nagy valószínűséggel megjelenik, mint szövődmény, a poszttraumás stressz (PTSD). Ezt a mentális problémát pedig feltétlen orvosolni kell. Ennek érdekében a fertőzésből kigyógyult beteg útját kezelőorvosának hosszabb időn át követnie kell. A jelenlegi adatok lendületet adnak a Covid-19 túlélőinek hosszú távú PTSD vizsgálatára és rávilágítanak mentális problémájuk egészségügyi ellátásának szükségességére.”

Agykárosító kórokozó

A hazai Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI) kutatócsoportja egy külön programban vizsgálja a Covid-19-fertőzésben elhunytak agyát, hogy kiderítsék, a kórokozó hogyan támadja meg az agyat, illetve milyen elváltozásokat okoz a fertőzés az agyban és a központi idegrendszerben. E kutatás eredményeitől azt remélik, hogy az okok feltárása után a betegeknél eddig alkalmazottaktól eltérő, új kezelési módszereket is kidolgozhatnak. „Amennyiben sikerül feltárni a vírus agyi hatásainak mechanizmusait, elképzelhető, hogy egyes antivirális szerek az agyi vírusfertőzöttség mérséklésével is javíthatnák a betegek esélyeit. De így nyílna esély az új koronavírus által kiváltott agyi gyulladásos folyamatok célzott gátlására is – esetleg olyan gyógyszerekkel, amelyek más betegségek gyógyítására már forgalomban vannak. Ezenfelül a fertőzés és a társuló gyulladásos folyamatok hosszú távú idegrendszeri hatásainak vizsgálata kiemelten fontos lehet a betegek mentális állapotának megértése vagy rehabilitációja szempontjából, illetve annak megállapítására, hogy a fertőzés fokozhatja-e különféle agyi-érrendszeri vagy neurodegeneratív betegségek kialakulásának kockázatát” – nyilatkozta az MTI-nek a kutatást vezető Dénes Ádám.

Kamarai kedvezmények – éljen velük!

Az alábbiakban összegyűjtöttük a kollégák számára a MESZK-tagsággal igénybe vehető kedvezményeket. A felsorolt kedvezményekről további információk a www.meszk.hu honlapon, a Szolgáltatások menüpont Kedvezmény alpontjában érhetők el.

Generali Biztosító

A Generali Biztosító szeretne köszönetet mondani az állami egészségügyi szférában dolgozók áldozatos munkájáért, ezért ingyenes biztosítási szolgáltatásokat nyújt a koronavírus járvány frontvonalában dolgozó ügyfelei részére. Az INGYENES csomag tartalma: kórházi napi térítés: 10 000 Ft/nap, kórházi napi térítés intenzív osztályon: 20 000 Ft/nap, haláleseti térítés: 2 000 000 Ft. Megtisztelettel, hogy a Leo-Nova Kft. a Generali Biztosító partnereként, segítheti az állami egészségügyben dolgozókat ebben a nehéz időkből. Részletek, kárbejelentés: <https://leonova.hu/egeszsegugy-2/>

Karantén Kantin – egy szakácskönyv mindenkiért!

20 sztárséf, 40 recept, 100 oldal! A Karantén Kantin szakácskönyv a MESZK honlapján megadott linken, belépés után ingyen letölthető, kizárólag kamarai tagok számára!

OTP Bank

Kedvezményes számlanyitás kamarai tagok számára az OTP Banknál. A MESZK-kártya felmutatásával bármely OTP Bank-fiókban a MESZK Platina Munkáltatói ajánlat kedvezményt igénybe tudják venni. További információk a www.meszk.hu-n.

Vodafone

Vegye igénybe a Vodafone Magyarország Zrt. szolgáltatásait és éljen a MESZK-tagoknak nyújtott kedvezményekkel! Az aktuális flottaajánlat a www.meszk.hu oldalra történő belépést követően érhető el.

Telekom

Megújultak a Telekomnál igénybe vehető MESZK-kedvezmények! A tagok kétféle kedvezményes mobildíjcsomag közül választhatnak, amelyek Magenta 1 kedvezménycsomagba is bevonhatók, így elérhetők a következő Magenta-előnyök: dupla mobilnet, extra készülékkedvezmény (akár 30 000 Ft), 30% havidíj-kedvezmény az otthoni szolgáltatásokra, korlátlan tévénézés díjmentesen TV GO-val.

Babapont

Jó minőségű termékek a várandósság és a babagondozás idejére is. Budapest területén ingyenes kiszállítás, a MESZK-kártya felmutatójának 10% kedvezmény: www.babapont.unas.hu

OrtoProfil-Centrum Kft.

Az OrtoProfil-Centrum Kft. a kamarai tagok magas szintű szakmai munkájának elismeréséül vállalja, hogy a szaküzleteiben történő vásárlásaikhoz az általa forgalmazott eszközök árából 10% kedvezményt biztosít. A kedvezmény feltétele a kamarai tagság igazolása: www.ortoprofil.hu

Oroszlános Borhotel

Az Oroszlános Borhotel (www.oroszlanos.hu) egy hangulatos borvidéki kúria a legszebb tállyai szőlőskertek ölelésében, ahol minden az élet szeretetéről szól: a szőlő, a bor, a finom ételek, a napi feszültségektől mentes pihenés és a közös élmények jelentik a szálláshely, étterem és közösségi tér alapértékeit.

Szállodánk tulajdonosai, dolgozói szeretnének egy kedvezményes ajánlattal köszönetet mondani az egészségügyben dolgozóknak önfeláldozó munkájukért, erőfeszítéseikért és az elmúlt időszakban való helytállásért. Az ajánlat pontos részleteiről a MESZK honlapján tájékozódhat!

Sunmed Kft.

A Neotest Kft. jóvoltából a MESZK-tagok nagy kedvezménnyel vásárolhatják meg a fájdalommentesen elvégezhető ScheBo Tumor M2-PK enzimes béldaganatszűrő széket! Részletes tájékoztató a MESZK honlapján olvasható.

Prima-Protetika Kft.

Egészségmegőrző és életvitelt segítő termékek széles választéka. A termékek árából 5% kedvezményt biztosítanak a kamarai tagok számára, amely webáruházunkban is igénybe vehető. A kedvezményt vénybeváltás esetén nem lehet igénybe venni és más kedvezménnyel nem összevonható. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges a kamarai tagság igazolása: www.prima-protetika.hu/

Aphrodite Hotel**** Zalakaros

A MESZK-tagok részére és a velük érkező családtagoknak 50% kedvezmény az aktuális szobaárakból vagy 10% kedvezmény az akciós csomagajánlatokból min. 2 éjszakai foglalás esetén. www.hotelaphrodite.hu

MESZK DÍJAK

Az Év Elhivatott Fialat
Szakdolgozója 2020:

GYÓLAI NIKOLETT

2021

KERESSÜK A KIEMELKEDŐ
KOLLÉGÁKAT!

HATÁRIDŐ: 2021.10.31.

Részletek és ajánlólap:

www.meszk.hu | www.hivatasunk.hu

Év Kiváló
Szakdolgozója

Év Kiváló
Szakdolgozói
Közössége

Év Elhivatott
Fialat
Szakdolgozója

2021

LÉGY BÜSZKE TE IS A SZAKMÁNKRA

és tegyük láthatóvá a kiváló kollégák munkáját együtt!

Ha ismersz olyan szakdolgozó kollégát vagy szakdolgozói közösséget, akit munkája,
elhivatottsága alapján kiemelkedőnek tartasz, jelöld őket kiemelt díjazásra!

Díjátadó a MESZK-gálán.